БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 38 (16.424). | 17 февраль 1976 йил, сешанба | Баҳоси 2 тийин.

ЧОРВАДОРЛАР АРМУҒОНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

УЛЬЯНОВ. Райондаги III-«Интернационал» ва чўлда ташкил қилинган 18-совхозларнинг чорвадорлари давлатга гўшт топшириш йиллик планларини бажарди. Хўжаликларнинг ҳар бири тайёрлов пунктларига 100 тоннадан бўрдоқи ва сўқим гўшти етказиб берди. Нишон районидаги Чўли Бегимқулов номли совхоз коллективи эса йиллик тухум тайёрлаш планини адо этди.

П. ГАДОЕВ.

ШУМАНАЙ. Район чорвадорлари тайёрлов ташкилотларига 145 тонна гўшт топшириб, биринчи квартал планини ошириб бажардилар. Ҳар бош қорамолнинг тирик вазни салкам 400 килограмм бўлди. Улар КПСС XXV съезди шарафига мусобақани кучайтириб, йиллик гўшт тайёрлаш топшириғини май байрами кунига бажаришга аҳд қилдилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ЧИГИТ ЭКИШГА ҲАММА НАРСА ШАЙ

Қишлоқ меҳнатчиларининг кўп миллионли армияси ҳозир «ҳар бир кун — келгуси ҳосил учун!» деган шиор остида меҳнат қилмоқда. Телетайп ленталари ўнинчи беш йилликнинг дастлабки экиш кампанияси арафасида меҳнат жўшқинлигини акс эттирувчи хабарларни келтириб турибди. Бугун ЎзТАГ мухбирлари ҳамма техникани тайёр ҳолга келтириб қўйганлар ҳақида ҳикоя қиладилар.

* * *

Андижон областидаги колхоз ва совхозлар Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, бутун қишлоқ хўжалик техникасини республикада биринчи бўлиб тайёрлаб қўйдилар. 12860 та чопиқ ва ҳайдов трактори, 2974 та сеялка, 12900 та тишли ва дискали борона, насос қурилмалари учун ишлатиладиган 1488 та агрегат ҳамда экиш ишларида зарур бўладиган бошқа ҳамма қуроллар тахт қилиб қўйилди.

Районлар ўртасидаги мусобақада Андижон, Ленин, Москва, ва Марҳамат районларининг механизаторлари ғолиб чиқдилар.

Экиш даврида машина-трактор парки узлуксиз ишлаши учун колхоз ва совхозлар «Узсельхозтехника»нинг барча район бўлимлари ҳузурида ташкил қилинган техника хизмати кўрсатиш станциялари билан шартнома туздилар.

(ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА САМАРАДОРЛИК

Ўнинчи беш йиллик саноатдаги каби, қишлоқ хўжалигида ҳам самарадорлик ва сифат беш йиллигидир. Етиштирилаётган маҳсулотлар миқдорини кўпайтириб, сифатини яхшилаш — янги беш йилликнинг асосий мезони. КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига тақдим этган «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» лойиҳасида таъкидланганидек, ўнинчи беш йилликда қишлоқ хўжалик ишлари илмий асосда ташкил этилиши, меҳнат унумдорлиги оширилиши, механизация, химизацияга таянилиши, ирригация-мелиорация ишлари кучайтирилиши, планлаштириш ва бошқариш такомиллаштирилиши, меҳнат интизоми мустаҳкамланиши керак. Бу кам меҳнат ва маблағ сарфлаб, кўп, юқори сифатли, таннархи арзон маҳсулотлар етиштириш демакдир, бу самарадорликни ошириш демакдир.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XIX съезди ўнинчи беш йилликда республикамиз қишлоқ меҳнатчилари олдида турган жанговар вазифаларни аниқ белгилади. Қабул қилинган резолюцияда бундай дейилган: Съезд партиянинг аграр сиёсатини бундан буён ҳам собит билан амалга ошира беришни, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлашга эриша беришни ғоят муҳим вазифа деб ҳисоблайди. Партия, совет, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги органларининг, барча қишлоқ меҳнатчиларининг бутун куч-ғайрати Ватан олдидаги ватанпарварлик бурчини бажаришга қаратилаверсин — пахтачиликнинг интенсив ривожлантирилиши таъминлансин, 1980 йилга бориб пахта етиштириш 6 миллион тоннага етказилсин.

Съезддан кейин бўлиб ўтган республика қишлоқ хўжалиги илғорларининг қурултойида ўнинчи беш йилликнинг биринчи даврасида 1976 йилда 5 миллион 300 минг тонна пахта, 2,2 миллион тонна дон, кўплаб чорвачилик, сабзавотчилик, полиз ва бошқа маҳсулотлар етиштириш юзасидан социалистик мажбуриятлар қабул қилинди.

Республикамизда 27 район 30-35 центнердан, 23 район 35-40 центнердан пахта ҳосили олди. Тўрткўл, Қуйи Чирчиқ, Денов, Хонқа, Урганч, Янгиариқ ва Боғот районлари 40-42 центнерлик маррани эгаллади. Юздан ортиқ колхоз ва совхоз ҳосилдорликда 40-50 центнерлик босқичга кўтарилди. Машъал районлар ва хўжаликларнинг тажрибалари ҳамманинг мулкига айлантирилиши лозим. Бу пахта етиштиришни кўпайтиришда асосий резервдир.

Съезд ҳужжатларида таъкидлаб ўтилганидек, янги беш йилликда ирригация-мелиорация тадбирларига ва ерларни комплекс ўзлаштиришга сарфланадиган капитал маблағлар 23 процент кўпайиб, 5,7 миллиард сўмга етади. 462 минг гектар янги ерни суғориш ва ўзлаштириш, 500 минг гектар майдонни мелиорация жиҳатидан яхшилаш, илгаридан экин экилиб келинган 300 минг гектар майдонни яхшилаб текислаш, 250 минг гектар майдонда ишлаб турган суғориш системаларини қайта қуриш, 1,5 миллион гектар яйловга сув чиқариш ҳамда илгари сув чиқарилган 3 миллион гектар яйловда сув хўжалиги иншоотларини қайта қуриш кўзда тутилади. Мирзачўлда, Жиззах ва Қарши даштларида, Амударё этакларида ва Сурхон-Шеробод водийсида янги ерларни ўзлаштириш ишлари давом эттирилади. Янги ўзлаштириладиган ерларда 111 та совхоз ташкил қилиш кўзда тутилмоқда.

Кўрилган бу тадбирлар республикамизда пахта етиштиришни кўпайтиришда ҳал қилувчи дастуруламал бўлади. 1980 йилга бориб мамлакатимизда тайёрланадиган 9 миллион тонна пахтанинг 6 миллион тоннасини Ўзбекистонимиз етказиб беради.

Ўзбекистон партия ва ҳукумати пахта етиштиришни кўпайтиришга қаратилган улкан тадбирларни амалга оширмоқдалар. Республикамиз бўйича ҳосилдорлик 3,9 центнер кўтарилади. Шу ҳисобга қўшимча 690 минг тонна пахта олинади. Экин майдонларини кенгайтириш ҳисобига эса «оқ олтин»ни 190 минг тонна кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Теримни машиналаштириш жадал давом эттирилади ва беш йиллик охирига бориб ялпи ҳосилнинг 70 процентини «зангори кема»ларда териб олинади. Шундай қилиб, беш йиллик мобайнида қишлоқ хўжалик ялпи маҳсулотининг йиллик ўртача ҳажми 21-24 процент кўпайтирилади.

Дон етиштиришни кўпайтириш учун маккажўхори ва шоли майдонларини кенгайтириш, ҳосилдорликни оширишга катта эътибор берилмоқда. Шоли майдонларигина 35 минг гектарга кенгайтирилиб, умумий ҳосилдорлик 10,6 центнер оширилади. Ялпи шоли миқдори эса 516 минг тоннага етказилади.

Чорвадорларимиз олдида жуда катта вазифалар турибди. Улар чорва молларини туёқ сони ҳисобига кўпайтириш, маҳсулдорлигини оширишга эришишлари керак. Шу йўл билан 1980 йилга бориб, гўшт тайёрлашни 564 минг тоннага, сутни 2 миллион 375 минг тоннага, тухумни 1,9 миллиард донага, жунни 27,3 минг тоннага, қоракўл тери тайёрлашни 2,6 миллион донага етказишлари керак. Бунинг учун ем-хашак базаси бутун чоралар билан мустаҳкамланиши, фан-техника ютуқлари, прогрессив усуллар ва комплекс механизация чорвачиликка дадиллик билан жорий этилиши даркор. Уқимишли, ташкилотчи чорвадор кадрлар тайёрлаш, ферма ходимларининг малакаси ва масъулиятини ошириш ҳам биринчи даражали аҳамиятга молик ишлардир.

Ўтган беш йилликда республикамиз бўйича 24 миллион 500 минг тонна ёки, КПСС XXIV съезди Директиваларида кўзда тутилгачидан 2,3 миллион тонна кўп пахта сотилган бўлса-да, унинг якунловчи босқичи 1975 йилда бир область, 23 район, 268 хўжалик давлатга пахта топшириш халқ хўжалик планини бажармади. Янги беш йилликнинг биринчи босқичидан бошлаб ҳар бир бригада, участка, бўлим, колхоз, совхоз, район ва областнинг пахта ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш юзасидан қабул қилган мажбуриятларини йилма-йил ошириб бажарилишини таъминлашимиз керак.

Ўтган беш йилликда айрим партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозлар пахтачиликка раҳбарлик қилишда катта нуқсонлар ва хатоларга йўл қўйдилар, натижада баъзи хўжаликлар ҳамон ҳосилдорликда 25 центнерлик нуқтасида депсиниб турибди. Тўғри, табиат инжиқликлари туфайли кўп қийинчиликлар юз берди, айниқса сув танқислиги яққол сезилди. Бундан кейин ҳам табиий қийинчиликлар такрорланиши мумкин. Пахтакор-механизаторларимизнинг муҳим вазифаси барча қийинчиликларни мардлик билан енгиб, ҳамма майдонларда барча турдаги қишлоқ хўжалик экинлари, айниқса пахтадан юқори ҳосил етиштирилишини таъминлашдан иборатдир. Бу йил 5 миллион 300 минг тонналик «оқ олтин» хирмони кўтариш қишлоқ хўжалик ходимларининг муқаддас бурчидир.

Республика партия ва ҳукумати сув танқислигини енгиш чораларини кўрмоқда. Янги беш йилликда Андижон ва Оҳангарон сув омборлари, Туямўйин гидроузелининг ишга туширйладиган комплекси, Паркент канали биринчи навбати, Наманганда Охунбобоев номли каналлар ва бошқа ўнларча йирик сув иншоотлари фойдаланишга топширилади.

КПСС XXV съезди очилишига саноқли кунлар қолди. Партия ташкилотлари меҳнаткашлар орасида КПСС Марказий Комитетининг съездга лойиҳасини, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини кенг кўламда пропаганда қилиш билан уларни кўклам экин мавсумига пухта тараддуд кўришга сафарбар этишлари керак. Съездни кўкламга тайёргарлик ишларини тўла тугаллаш билан кутиб олиш қишлоқ меҳнатчиларининг шарафли бурчидир!

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — ПАРТИЯ XXV СЪЕЗДИГА

САМОЛЁТСОЗЛАР ШИОРИ

В. Н. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи тўққизинчи беш йилликни катта ғалабалар билан якунлади. Беш йиллик план-топшириқлари муддатидан илгари ортиғи билан бажарилди. Халқ хўжалигига бир неча миллион сўмлик сифатли маҳсулот етказиб берилди. Корхона ишчилари ва инженер-техник ходимлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун, 1976 йилги халқ хўжалик планини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорини зўр меҳнат кўтаринкилиги билан кутиб олдилар.

Янги — сифат ва самарадорлик беш йиллигида план-топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун корхонанинг донгдор фрезерчиси Альбина Девятова «Маҳсулот сифатига — ишчи кафолати», «Бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажарамиз» ва СССР Олий Совети депутати Татьяна Ляшко «Маҳсулот сифатига — инженерлик кафолати» шиори билан чиқдилар. Корхона ишчиларидан Петр Шевченко ва Нарзулла Манноповлар «Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг ярмидан кўпини давлат Сифат белгиси аттестациясига тақдим этайлик» деган шиор асосида ишламоқдалар. Улар республикамиздаги ўн илғор ишчининг «Бир беш йилликда икки беш йиллик нормасини бажариш» ташаббусига биринчилардан бўлиб қўшилдилар.

Илғорларнинг меҳнати туфайли корхонада маҳсулот реализация қилиш январь ойи плани муддатидан уч кун илгари ошириб бажарилди. Пландан ташқари бир неча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Корхона коллективи февраль ойида ҳам баланд руҳ билан меҳнат қиляпти.

— Бизда ишчиларнинг кўп минг кишилик отряди мавжуд, — дея ҳикоя қилади шу бирлашма касаба союз ташкилотининг раиси В. Хомова. — Буни ягона оила дейиш мумкин. Илғор ишчилардан А. Беленко, Е. Субботина, 1-цех слесари А. Шавлев кабилар корхонанинг фахри ҳисобланишади. Уларнинг номи «Ҳурмат тахтаси»дан сира тушмайди.

Социалистик мусобақада қатнашаётган 340 дан ортиқ ишчи группаларига партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари раҳбарлик қилади. Бирлашма қошидаги 750 ўринли касалхона, санаторийлар ишчи-хизматчилар саломатлигини янада яхшилашга хизмат қилмоқда. Кейинги йилларда янгидан учта дам олиш уйи ташкил этилди. Ишчи-хизматчиларнинг фарзандлари хордиқ чиқариши учун «Оқтош», Бурчмулла оромгоҳларида бир мавсумда 2.5 минг ўқувчини ўз бағрига оладиган пионер лагерлари мавжуд.

Бирлашма коллективи партиямиз қарорларига жавобан «Бугун кечагидан, эртага бугунгидан унумлироқ меҳнат қиламиз» шиори остида ишламоқдалар. Улар КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун астойдил ишламоқдалар.

О. УМАРОВ,
Ш. МИРҲАБИБОВ.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТИ

Марғилондаги «Атлас» фирмаси тўқувчиси Абдубаннон Умаров республикамиз енгил саноатининг донгдор ишчиларидан биридир. У ўнинчи беш йиллик дастлабки йили биринчи ойида тўққизта таниқли ишчи билан бирга бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий нормасини адо этиш ташаббусини бошлаб берди. Бу ташаббус республикамиз бўйлаб кенг қулоч ёзмоқда. «Атлас» фирмасининг ўзида Мусин Қорабоев, Пўлат Раҳматов, Шафиқа Сулаймонова каби қатор ишчилар Абдубаннон Умаров изидан боришмоқда. Суратда: КПСС XXV съезди делегати А. Умаров.

Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ).

ҚОРАКЎЛЧИЛАР КЕНГАШИ

САМАРҚАНД. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Самарқанд области қоракўлчилик соҳасида салмоқли ўринни эгаллайди. Областдаги Нурота ва Советобод районлари асосан қоракўлчилик билан шуғулланиб йилдан-йил кўп миқдорда қоракўл тери, жун, қўй гўшти етиштиради. Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-тадқиқот институти ҳам Самарқанд областида жойлашган. Ихтисослаштирилган совхозларнинг ибратли ишларини ўрганишга бутун республика чорвадорлари қизиқмоқдалар. Шу муносабат билан қоракўлчиларнинг республика кенгаши ҳам шу ерда ўтказилди. Кенгашни Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри А. А. Уркинбоев очди.

Кенгашда қоракўлчиликни янада ривожлантириш, яйловларни бойитиш, озуқа базасини мустаҳкамлаш, зооветеринария хизматини яхшилаш, чўпон-чўлиқларга қулай шароитлар яратиб бериш масалалари муҳокама қилинди. Илғорлар тажрибаси оммалаштирилди.

Кенгаш қатнашчилари Советобод районидаги «Қарноб» давлат наслчилик заводида бўлиб, унинг тажрибалари билан муфассал танишдилар. Заводнинг донадор озуқа ишлаб чиқариш цехини, брак қўйларни бўрдоқига боқиб семиртириш базаси, қўй-қўзиларни маданийлаштирилган яйловларда боқиш усулини кўздан кечирдилар. Саксавул билан яйловларни муҳофаза этиш асосчиси, қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтининг марҳум илмий ходими Галина Александровна Сергеева хотирасига бағишланган ёдгорлик ўрнатиш маросимида иштирок этдилар.

Кенгаш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш ҳақидаги қарорини бажариш юзасидан муҳим тадбирларни белгилаб олдилар.

Қоракўлчиларнинг республика кенгашида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов нутқ сўзлади.

Л. ЭРГАШЕВ.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Тошкент область, Ўрта Чирчиқ районидаги колхоз ва совхозларнинг механизаторлари техникани ремонт қилиш ишларини барвақт тугалладилар. 915 та ҳайдов ва чопиқ трактори, 303 та сеялка, 293 та плуг, 1200 дан кўпроқ ҳар хил борона ва бошқа машиналар кўкламги дала ишларига шай қилиб қўйилди.

(ЎзТАГ).

ЖИЗЗАХ ТРИКОТАЖИ

РЕПОРТАЖ

«Ўзбекистон ССРда саноат маҳсулотининг ҳажми 35-39 процент кўпайтирилсин» — СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976—1980 йилларга мўлжалланган асосий йўналишларида қайд этилган бу сатрлар жиззахлик саноатчиларни янги зафарларга чорламоқда. Бу ерда устки трикотаж фабрикасини ишга тушириш учун охирги тадбирлар амалга оширилмоқда. Қурувчилар фабриканинг ишлаб чиқариш корпусини фойдаланиш учун топширганларига кўп бўлгани йўқ. Шунга қарамай Ивановодаги «Союзлегпромпусконаладок» тресги Қозоғистон бошқармасининг монтажчилари Жиззах фабрикасида машиналарни қабул қилиб олиш, комплектлаш ва монтаж қилиш ишларини ниҳоясига етказмоқдалар.

— Биз, — деди суҳбатда монтаж ва ишга тушириш группасининг бош инженери С. Виноградов, — ҳамма цехларда биринчи галда ишлаш лозим бўлган машиналарни ўрнатиб бўлдик. Чоржўй ва Семипалатинскда қурилган ана шундай фабрикаларни ишга туширишда бой тажриба тўплаган 30 монтажчи фидокорлик билан ишламоқда.

Монтажлаш тугалланаётган цехларда Тошкентдаги устки трикотаж фабрикаси ҳамда «Малика» фирмасидан, Самарқанд ва Бухорода тажриба орттирган тўқувчи, тикувчи ва бичиқчиларнинг 500 кишилик отряди иш бошлади. Улар технологик ускуналарни бошқаришни ўзлаштиряптилар.

Кеча ип ўров цехида Комила Саидмирзаева билан Анорой Очиловалар биринчи ғалтакларга ип ўрадилар. Тўқув цехидаги 100 га яқин машиналарга ғалтаклар ўрнатилди. 17 ёрдамчи мастернинг ҳар бири 2-3 тўқувчини оталиққа олиб, Жиззах трикотажининг биринчи намунасини тўқишга киришди. Ҳосият Азимова, Маърифат Ҳайдарова, Зулхумор Холматовалар Урдус Тўйчиев раҳбарлигида «Жиззах» деган ёзув билан дастлабки трикотажларни тўқишди. Абдулла Юсупов бошлиқ тўқувчилар эса бошқа хил гул солинган матоларни тайёрладилар.

— Бугун жундан ва ип аралаш жундан матолар тўқияпмиз, — деди тўқув цехининг бошлиғи Зикрилла Абдуллаев. — Тез орада Германия Демократик Республикасидан олинган «Мультикамет» машиналари ҳам ишга туширилади. Ана шунда фабрикада «Жиззах» маркаси билан акрел ва кремплин матолари ҳам ишлаб чиқарила бошланади. Цехлар тўла ишга тушганда бир машина билан ҳар сменада 30 килограммгача мато тўқиш мумкин.

Бичиқчилик-тикиш цехидаги чаққон қизларнинг қувончи ичига сиғмайди. Бугун улар Жиззах трикотажи ҳамда шу маҳсулотдан тикилган болалар жакетининг дастлабки намунасини тайёрлаб чиқардилар. Бу қувончли кун фабрикада муносиб нишонланди.

— Маҳсулот намунасини дўстлик бригадаси ишлаб чиқарди, — деди цех бошлиғи Абдураҳмон Раҳимов. — Бу бригадада ўзбек қизи Ҳосият Суннатиллаева, қозоқ қизи Куманис Одилшаева, рус қизи Тамара Чкалавецлар бор эди. Чаққон қўллар Венгриядан келтирилган «Панони», ГДРдан олинган «Зигзаг» машиналарини моҳирлик билан бошқармоқда. Тошкент трикотаж фабрикасидан келган коммунист Турсуной Мавлонова бичиқчилик ишларини бажарди. Ҳадемай бу цехда эркаклар джемпери, болалар шими, хотин-қизлар трикотаж буюмлари ҳам тайёрлана бошлайди. Бўяш ва пардозлов цехларида ҳам тайёргарлик ишлари авжида.

— Йилига 3,6 миллион дона трикотаж маҳсулоти ишлаб чиқариш қувватига эга бўладиган Жиззах устки трикотаж фабрикаси дастлабки маҳсулотлар бера бошлади. Бу, қурувчи ва трикотажчиларнинг партия XXV съездига совғаси бўлади, — деди фабрика директори Г. Қосимов. — Бухоронинг 163-тресги қурувчилари бу ерда сўнгги ишларни жадал олиб бормоқдалар. 180 ўринли ошхона, маъмурий ҳамда маданий-маиший биноларни пардозлаш ишлари ниҳоясига етиб қолди.

Корхона ишчи ва мутахассислари ўнинчи беш йиллик дастлабки йилида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

А. А. ГРОМИКОНИНГ К. ВАЛЬДХАЙМГА МАКТУБИ

СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги доимий вакили Яқин Шарқ масаласи ҳусусида СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг қуйидаги мактубини БМТ Бош секретари К. Вальдхаймга юборди:

«Муҳтарам бош секретарь жаноблари,

Хавфсизлик Кенгашида Яқин Шарқ проблемасининг муҳокама қилиниши якунлари муносабати билан сизнинг Яқин Шарқ масаласига бағишланган Женева сулҳ конференциясининг ҳамраисларига қилган мурожаатингиз диққат билан кўриб чиқилди. Москвадагилар кўрсатган ташаббусингизга муносиб баҳо бермоқдалар ва Яқин Шарқ районида тинчлик иши учун хавфли кескинликнинг сақланиб қолаётганлигидан ташвишланишингизга қўшиладилар. Мутлақо равшанки, Исроилнинг араб территорияларини ҳамон оккупация қилиб турганлиги, фаластинлик араб халқининг қонуний миллий ҳуқуқларини назар-писанд этмаётганлиги ҳамон янги уруш хавфини сақлаб қолмоқда, бу хавфнинг оқибатлари бутун халқаро вазиятга жиддий таъсир кўрсатиши мумкин. Бундай йўл Яқин Шарқда танглик бартараф этилмаганлигидан ҳамда шу районда мустаҳкам тинчлик йўқлигидан ғаразли мақсадлари учун фойдаланмоқчи бўлганларнинг манфаатларигагина мос бўлиб тушар эди, холос.

Исроил ва уни қўллаб-қувватлаётганлар Яқин Шарқдаги можарони бартараф этишга доир ҳамма ишларни боши берк кўчага олиб кирганликлари ташвишлантирмай қололмайди. Ушбу масаланинг яқинда БМТ Хавфсизлик Кенгашида муҳокама қилиш якунлари айни шуни кўрсатиб турибди. Хавфсизлик Кенгаши доимий аъзоларидан бирининг тутган позицияси туфайли мазкур орган қарор қабул қила олмади. Ҳолбуки, Хавфсизлик Кенгаши аъзоларининг катта кўпчилиги Яқин Шарқ проблемасини сиёсий йўл билан ҳамма жиҳатдан ҳал этишга эришиш борасида конкрет чоралар кўрилиши керак, деб рўй-рост талаб қилиб чиққан эди.

Яқин Шарқдаги аҳвол масаласи Бош Ассамблеяда, шунингдек Хавфсизлик Кенгашида муҳокама қилинганда БМТнинг озгинагина давлатлардан ташқари барча кўпчилик аъзолари: Исроил қўшинлари 1967 йилда босиб олган араб территорияларининг ҳаммасидан чиқиб кетмай туриб, Фаластин араб халқининг ажралмас миллий ҳақ-ҳуқуқларини муҳофаза этмай, шу райондаги ҳамма давлатларнинг мустақил яшаш ва ривож топиш ҳуқуқларини таъминламай туриб Яқин Шарқда ҳақиқий тинчликни ўрнатиб бўлмайди, деган фикрни очиқ-равшан билдирдилар.

Яқин Шарқдаги можарони бартараф этиш проблемаси теварагидаги вазиятнинг бориши Яқин Шарқдаги можарони бартараф этиш борасидаги ҳамма масалалар юзасидан бир фикрга келмоқ учун шу мақсадда махсус тузилган халқаро анжуман — Женева сулҳ конференцияси ишини яна бошлашдан ўзга пухтароқ йўл йўқлигини очиқ-ойдин кўрсатди. Бундай конференция яхши тайёрланмоғи кераклиги ва унинг ишида барча бевосита манфаатдор томонлар, жумладан, Фаластин озодлик ташкилоти, шунингдек ушбу конференциянинг ҳамраислари бўлган СССР билан АҚШ ҳам қатнашмоғи керак, албатта.

Фаластинликларнинг иштирокисиз ўтказиладиган Женева конференцияси амалий музокаралар олиб борадиган анжуман эмас, балки музокара хўжакўрсинга ўтказилаётганлигини хас-пўшлашдан иборат бўлиб қолур эди. Ишнинг шу йўсинда бориши фақат зарар келтиришини биласиз, деб ўйлайман. Чунки, бу соҳада силжиш йўқлиги Яқин Шарқ ва унинг теварагидаги вазиятни янада кескинлаштириб юборишга олиб борган бўлур эди.

Совет Иттифоқи Женева конференциясини чақириш ишига тўсқинлик қилаётган ҳукуматлар шундай сиёсатнинг оқибатлари учун масъулиятни ўз зиммаларига оладилар, деб ҳисоблайди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш хусусида халқаро миқёсдаги юксак обрўсига муносиб мўътабар фикрини билдириши мумкин ва билдириши керак. Совет Иттифоқига келганда шуни айтиш керакки, у шу мақсадга эришиш учун илгаригидек бундан буён ҳам ўзига боғлиқ ҳамма ишларни қилади. Сиз, бош секретарь жаноблари, бунга амин бўлишингиз мумкин. СССРнинг тутган принципиал позицияси шундан иборат ва у шу позицияда қаттиқ тураверади.

А. ГРОМИКО,
СССР ташқи ишлар министри».

ФАХРЛАНАМАН

Цехимизда янги ишга келганларга ветеранлар:

— Темирчи Мардон Ҳамдамовдан ўрнак олинглар, — дейишади. Сабаб?

М. Ҳамдамовнинг заводимизда ишлаётганига ҳадемай чорак аср бўлади. У бу борада темирчиликнинг ипидан-игнасигача ўзлаштириб олди. Меҳнатсеварлиги, камтарлиги, ёшларга ғамхўрлиги, ўқиш-ўрганишга чанқоқлиги, янгиликка интилиши билан коллектив ўртасида обрў-эътибор қозонди.

Мардон Ҳамдамов жуда кўплаб шогирд тайёрлаган, Шулардан бири — Пернабой Тўлабоев. У ҳозир темирчилик-пресс цехида ишлаяпти. Саъдулла Тўйчибоев ҳам Мардоннинг шогирди. Саъдулла саккиз йилдан бери мустақил меҳнат қилса-да, устози билан тез-тез маслаҳатлашиб туради.

Биз ишчилар унинг ҳамма нарсага улгура олишига қойил қоламиз. Ҳамдамов тўққизинчи беш йиллик шахсий топшириғини ўтган йили октябрь ойида бажарган эди. Ҳозир дўстимизнинг меҳнат календарида — 1976 йил июль ойи. КПСС XXV съезди шарафига зиммасига юксак социалистик мажбурият олган. Унинг олдида мураккаб ва катта вазифалар турибди. Ҳар бир дақиқаси ўлчовда бўлишига қарамай, цех касаба союзи ишида фаол қатнашяпти.

Жонажон партия ва ҳукуматимиз илғор ишчи, социалистик мусобақа пешқадами Мардон Ҳамдамовнинг ҳалол ва фидокорона меҳнатини муносиб тақдирлаб келмоқда. Унинг Меҳнат Қизил Байроқ, III даражали Меҳнат Шуҳрати орденлари билан тақдирланганлиги фикримизга далил бўла олади. Мен у билан бир цехда ёнма-ён ишлаётганимдан фахрланаман.

Е. ШВАРЦ,
Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводи 2-механика цехи ишчиси.

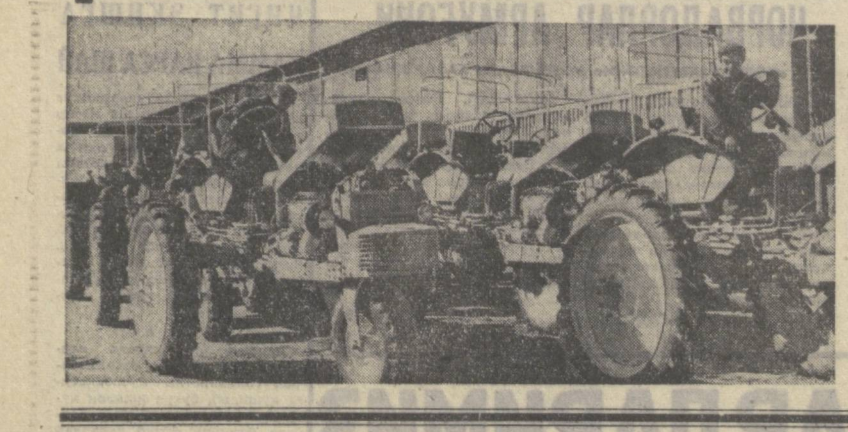

Тошкент трактор заводи конвейеридан янги модификациядаги «Т 28х4м» тракторлар чиқа бошлади. Г. Пун фотоси (ЎзТАГ).

ВАТАНИМИЗ ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

НАЗАРИЯ БИЛАН ПРАКТИКАНИНГ МУСТАҲКАМ БИРЛИГИ

Советлар мамлакати сифат ва самарадорлик беш йиллиги бўлишга даъват этилган ўнинчи беш йилликка қадам қўйди. КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари тўғрисида» партия XXV съездига лойиҳасида ижтимоий ривожланишимизнинг конкрет, аниқ, илмий жиҳатдан асосланган, реал ва айни вақтда илҳомбахш янги режалари кўрсатиб берилган. СССР меҳнаткашлари партия белгилаган планларни актив, ғоят қизиқиб, ишчанлик билан муҳокама қилар эканлар, ўзлари босиб ўтган йўлга фахр билан назар солмоқдалар, халқнинг қилган улуғвор ишларига якун ясамоқдалар.

Бу ғалабалар партиянинг марксча-ленинча назарияни ижодий ривожлантириш ва уни ҳозирги замоннинг мураккаб доимо ўзгариб бораётган социал-тарихий практикасига таянувчи сиёсатини изчиллик билан амалга ошириш туфайли қўлга киритилди. КПСС XXIV съезди белгилаб берган ва партия Марказий Комитети, унинг Марказий Комитет Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюроси оғишмай амалга ошираётган бош йўли мана шу сиёсатнинг асоси бўлиб хизмат қилади.

Беш йилликнинг якунловчи йили — 1975 йилда совет жамияти ҳаётининг барча соҳаларида ва халқаро муносабатлар соҳасида XXIV съезд қарорларини амалга ошириш борасида партиямизнинг, бутун совет халқининг қилган фидокорона ишларининг якунлари муайян даражада маълум бўлиб қолди. Партия қилинган ишларни якунлаб, ижтимоий ривожланишнинг янги муҳим вазифаларини илгари сурмоқда, коммунизм учун кураш олижаноб мақсадларига эришишнинг янада самарали йўллари ва воситаларини белгилаб бермоқда, шу мақсадларга эришиш учун коммунистларнинг, барча меҳаткашларнинг куч-ғайрати ва иродасини сафарбар қилмоқда. Сиёсий адабиёт нашриёти «КПСС XXIV съезди: назария ва практика бирлиги»* деган ном билан чоп этган янги тўпламнинг асосий мазмуни мана шундан иборат. Тўпламда партия ва ҳукумат раҳбарларининг нутқлари берилган.

Совет жамияти экономикаси, социал сиёсий структураси, фан ва маданиятининг ривожланиш проблемалари ёритилган ушбу тўплам материалларида беш йилликнинг якунловчи йилида партия билан халқ фаолиятининг жўшқин руҳи яққол сезилиб турибди. Шу материалларда эришилган натижаларга аниқ баҳо берилган, ижтимоий ривожланишимизнинг навбатдаги муҳим вазифалари, шу вазифаларни самарали ҳал этиш йўллари ҳамда воситалари кўрсатиб ўтилган. Партия ва ҳукумат раҳбарларининг мақолалари ва нутқлари коммунистик қурилиш проблемаларини ёритишга комплекс ёндашиш, хўжалик вазифаларини социалистик ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш, совет кишиларининг меҳнатдаги ғайрат ва шижоатини, ижтимоий-сиёсий активлигини ва уларнинг билими, маданияти, онглилиги ва ғоявийлигини янада ошириш билан, янги кишини тарбиялаб етиштириш билан боғланган ҳолда қараб чиқилган.

КПСС XXIV съездида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг «Тинчлик ва совет кишиларининг бахт-саодати йўлида» деган нутқида белгилаб берилган социал-иқтисодий программани амалга ошириш натижалари батафсил анализ қилиб берилган. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари А. П. Кириленконинг «КПССнинг иқтисодий сиёсати амалда» сарлавҳали мақоласи хўжалик қурилишининг муҳим проблемаларига бағишланган. Тўпламдаги материалларда социалистик ижтимоий ишлаб чиқаришни янада интенсивлаш, бошқаришни ва планлаштиришни такомиллаштириш, фан-техника революцияси муваффақиятларини ривожланган социализм хўжалик системасининг афзалликлари билан қўшиб олиб боришнинг, омма ўртасида мусобақани, уларнинг ижодий ташаббусини кенг қулоч ёйдириш жараёнида меҳнат унумдорлигини юксалтиришнинг, социалистик демократияни ривожлантиришнинг етилган масалалари қараб чиқилган. Коммунизм қурилиши жараёнида илмий тадқиқотларнинг ўсиб бораётган роли, совет олимлари олдида турган масъулиятли вазифалар ўрток Л. И. Брежневнинг «Ватанимиз фанининг ифтихори» сарлавҳали нутқида равшан баён этилган. Тўпламдаги бошқа мақолалаода бўлгани сингари бу нутқда ҳам ҳозирги вақтда совет жамияти олдида турган иқтисодий вазифалар билан социал-маданий вазифаларнинг бир-бири билан мустаҳкам алоқаси ва бир-бирига боғлиқ эканлиги таъкидлаб ўтилади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришиннинг «Москвани ривожлантиришнинг социал-иқтисодий проблемалари» сарлавҳали мақоласида, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаевнинг «Асрий қолоқликдан — ривожланган социализм сари» сарлавҳали мақоласида, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг «Социалистик турмуш тарзи ва миллий онг» сарлавҳали мақоласида, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ленинград область партия комитетининг биринчи секретари Г. В. Романовнинг «Комплекс тарзда, истиқболни кўзлаб» сарлавҳали мақоласида ривожланган социализм проблемаларининг комплекс характерда эканлиги конкрет мисоллар билан ва батафсил қараб чиқилган. Бу мақолаларда совет жамиятини социал тараққий этириш масалаларига алоҳида эътибор берилган.

Ҳозирги замон талабларига мувофиқ бўлган чинакам ленинча аграр сиёсатнинг ижодий ишлаб чиқилганлиги ва изчиллик билан амалга оширилганлиги кейинги йилларда Коммунистик партия билан Совет давлати эришган энг муҳим муваффақиятлардан биридир. Партия КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленумидан кейин ўтган ўн йилликнинг якунларини тўплаб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини барқарор юксалтиришни, уни интенсивлаш ва уни саноат негизига кўчириш, шаҳар билан қишлоқни янада яқинлаштириш вазифасини кун тартибига қўйди. Бу масалалар КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Ф. Д. Кулаковнинг «Тарихий Пленумнинг ўн йиллиги» сарлавҳали мақоласида, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеровнинг «КПССнинг аграр сиёсати ва қишлоқдаги социал тараққиёт» сарлавҳали мақоласида ўз ифодасини топди.

Партиянинг ташкилий ва ғоявий-сиёсий ишларини янада кучайтириш, унинг омма билан алоқасини мустаҳкамлаш, партия фаолиятининг форма ва методларини такомиллаштириш зарурлиги тўғрисидаги фикр бутун тўпламда бошдан охиригача таъкидлаб ўтилган. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкийнинг «Партия қарорларини бажаришни ташкил этиш ва ижрони текшириб туриш ишларини тинмай такомиллаштирайлик» сарлавҳали мақоласида ҳамда КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитоновнинг «Партия ташкилотлари партия аграр сиёсатини амалга ошириш учун курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар» сарлавҳали мақоласида ҳозирги босқичда партия ҳаёти ва партия қурилишига доир масалалар махсус қараб чиқилган.

Марксча-ленинча фикр юзага келтирган социализм ва коммунизм учун курашнинг буюк тарихий тажрибасида исбот этилган барча яхши нарсаларнинг мустаҳкам давомийлиги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси фаолиятининг энг муҳим хусусиятидир. Замонамизнинг энг илғор, революцион фани бўлган ижодий марксизм-ленинизмга, Улуғ Октябрь васиятларига, ишчилар синфининг, социализмни қурувчилар ва ҳимоячиларининг, барча совет халқининг шонли революцион, меҳнат ва жанговар анъаналарига, Коммунистик партиянинг изчил синфий ва қатъий илмий принципларига садоқат — тўплам саҳифаларида ўзининг ёрқин ифодасини топган. Шунга боғлиқ барча масалалар КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг «Совет халқининг буюк жасорати» сарлавҳали, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Марказий Комитет секретари М. А. Сусловнинг «Улуғ Ленин васиятларига амал қилиб» сарлавҳали, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитети раиси А. Я. Пельшенинг «Ленин кўрсатган йўлдан, Октябрь байроғи остида» сарлавҳали, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР мудофаа министри А. А. Гречконинг «Ғалаба қозониш фани ва санъати» сарлавҳали, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Б. Н. Пономаревнинг «Партия ва совет давлатининг атоқли арбоби» сарлавҳали асарларида асосий мазмунни эгаллаган.

КПССнинг оламшумул-тарихий тажрибаси, партиянинг ҳозирги замоннинг туб назарий проблемаларини ижодий тарзда ишлаб чиққанлиги жаҳон тараққиётининг бундан кейинги йўлини белгилашда жуда катта роль ўйнади. Халқаро муносабатларда «Совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш сари, ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатлар ўртасида ҳар тарафлама амалий ҳамкорлик сари бурилиш вужудга келган кейинги йилларда бу айниқса яққол намоён бўлди.

Совет Иттифоқининг, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг, жаҳон коммунистик ҳаракатининг тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун изчиллик билан олиб борган кураши ўзгариб бораётган тарихий вазиятда, яқиндагина тарих майдонига чиққан ривожланган мамлакатлар, капитал дунёсидаги демократик ҳаракатлар ёрдамида каттагина натижаларга эришди. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги мустаҳкамланди, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида муттасил ривожланаётган социалистик иқтисодий интеграция ўзининг яққол устунликларини кўрсатди. Пролетар, социалистик интернационализм принциплари изчиллик билан амалга оширилганлиги туфайли жаҳон коммунистик ҳаракати янгидан янги ғалабаларга, эришди. Тинчлик, миллий озодлик, демократия ва социализм кучларининг позицияси янада мустаҳкамланди. Вьетнамда, Лаос ва Камбоджада узоқ давом этган ва шиддатли уруш агрессорлар ва ички реакциянинг мағлубияти билан тугалланди. Уруш хавфи манбаи бўлиб ҳали ҳам сақланиб қолаётган империалистик ҳарбий-сиёсий блоклар мушкул аҳволга тушиб қолди. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишлаб Хельсинкида ўтказилган кенгаш тинч-тотув яшаш сиёсатининг тарихий муваффақиятидир.

Партиямиз ҳозирги вазиятни, жаҳон майдонидаги кучлар нисбатида юз берган ўзгаришларни, жаҳон революцион жараёнининг ривожини, чуқур ва ҳар тарафлама марксча-ленинча анализ қилиш, адолат, барча катта ва кичик халқларнинг тенг ҳуқуқлилиги ва манфаатларини ҳурмат қилиш асосида халқаро муносабатларнинг бутун системасини қайта қуришнинг муҳим проблемаларини илгари суришга ҳамиша зўр эътибор бериб келди. Шу тўпламдаги материалларда КПСС XXIV съезди белгилаган Тинчлик программасини амалга ошириш соҳасида КПССнинг, унинг Марказий Комитетининг ва шахсан ўрток Л. И. Брежневнинг кўп қиррали фаолияти кенг ва тўла баён этиб берилган. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг «Тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик йўлидан» сарлавҳали, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг «Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг янги муваффақиятлари сари» сарлавҳали, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Марказий Комитет секретари М. А. Сусловнинг «Коммунистик ҳаракат тинчлик, социал ва миллий озодлик учун курашнинг олдинги сафларида» сарлавҳали, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг «Тинчлик программаси амалда» сарлавҳали, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Б. Н. Пономаревнинг «Коммунистлар фашизм ва урушга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашмоқдалар» сарлавҳали, КПСС Марказий Комитети секретари К. Ф. Катушевнинг «Фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг ўттиз йиллиги ва жаҳон социалистик системасининг ривожи» сарлавҳали мақолаларида шу соҳага доир мураккаб ҳамда назарий ва сиёсий масалаларнинг кўп жиҳатдан янгича қўйган жуда катта комплекси батафсил ёритилган.

Тўпламдаги материаллар КПСС, унинг Марказий Комитетининг фаолиятида марксча-ленинча назария билан амалий тажриба узвий боғланганлигини яққол намойиш қилиб кўрсатади. Марксча-ленинча назария билан амалий тажрибанинг қўшиб олиб борилиши партия ва халққа жамиятимиз тарихининг бутун давомида ғоят катта муваффақиятларга эришишни таъминлади. Партия ишчилар синфининг, бутун совет халқининг туб манфаатлари учун, инсоният социал тараққиётининг энг истиқболли тенденцияларини амалга ошириш учун олиб борган курашининг мақсад ва воситаларини илмий жиҳатдан белгилаган ҳолда ўз сиёсатини ишлаб чиқмоқда. Партия янги тарихий тажрибаларни тўплаб уни пухта англаб олади, ижодий тарзда умумлаштиради, революцион назарияни тинмай ривожлантириш тўғрисида улуғ Ленин васиятларини амалга оширади. «КПСС XXIV съезди: назария билан практиканинг бирлиги» номли тўпламдаги материалларда партиянинг КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш давомида шу соҳада қилган ишларининг самаралари ва асосий хусусиятлари ёритилган. Китоб Совет Иттифоқи ленинчи Коммунистик партиясининг бўлажак XXV съездини муносиб кутиб олишга тайёрланаётган коммунистларнинг ҳам, партиясизларнинг ҳам диққат-эътиборини ўзига жалб этиши шубҳасиздир.

[«Правда» газетаси, 15 февраль].

* «КПСС XXIV съезди: Назария ва практиканинг бирлиги», учинчи нашри (Сиёсий адабиёт нашриёти, Москва, 1976 йил, 422 бет).

50 ЦЕНТНЕРЧИЛИК ТАШАББУСКОРЛАРИ

Қува районидаги Димитров номли колхоз аъзолари КПСС XXV ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди йилида гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштириш ташаббусини бошладилар. Фарғона область партия комитети бу ватанпарварлик ташаббусни маъқуллади. Правление раиси Абдурасул Юнусов ташаббуснинг туғилиши ва уни амалга ошириш режалари ҳақида қуйидагиларни ҳикоя қилади.

— 1976 йил тарихий воқеаларга бой бўлмоқда. Халқимиз КПСС **Марказий Комитетининг «1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» лойиҳасини зўр қизиқиш билан ўқиб, унда белгиланган тадбирларни тўла маъқулламоқдалар. Бугунги лойиҳа съезддан кейин Директивага айланиши муқаррардир.** Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди ғоятда уюшқоқлик ва баланд руҳ билан ўтди, Марказий Комитетнинг кўп қиррали фаолияти юксак баҳоланди. Республика қишлоқ хўжалиги илғорларининг қурултойида съездлар йилида она-Ватанга 5 миллион 300 минг тонна пахта ва бошқа кўплаб маҳсулотлар етказиб бериш ҳақида социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. Саноқли кунлардан кейин КПСС XXV съезди очилади.

Ана шундай тарихий воқеаларни қандай меҳнат совғалари билан нишонлаймиз деган масала колхозчи-деҳқонларимизнинг диққат марказида бўлди ва **съездлар йилида колхозимиз бўйича гектаридан 50 центнердан пахта етиштирамиз, бу съезд қарорларига бизнинг, амалий жавобимиз бўлади,** деган қарорга келдик. Бу ташаббусни Фарғона область партия комитети маъқуллади.

Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди партиянинг аграр сиёсатини бундан буён ҳам собит қадамлар билан амалга ошириб, пахта етиштиришни кескин кўпайтириш ва 1980 йилга бориб республикамизда 6 миллион тонна пахта тайёрлашдек шарафли вазифани кун тартибига қўйди. Бу вазифани бажаришга муносиб ҳисса қўшиш ҳаммамизнинг муқаддас бурчимиздир.

Колхозимиз пахтакорлари қандай манбаъларга таяниб 50 центнерчилик ташаббусини бошладилар? Тўққизинчи беш йилликда гектаридан олинадиган ҳосилни 1971 йилдаги 32,6 центнердан 1975 йилда 44,5 центнерга кўтардик, она-Ватанга планда кўзда тутилганидан 4 минг тонна кўп «оқ олтин» армуғон этдик. Демак, ўнинчи беш йилликнинг биринчи даврасн — 1976 йилда 50 центнерлик маррани эгаллаш учун ҳамма имкониятлар бор. Тўғри, сув танқислиги юз беряпти. Лекин уни ҳам ҳалол меҳнат билан бартараф этамиз.

Давлатимиз кўплаб техника воситалари, хусусан пахта териш машиналари, минерал ўғитлар етказиб беряпти, тупроқ унумдорлигини оширишга қаратилган тадбирлар қўлланиляпти. Ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланяпти. Энг муҳими — деҳқонларимиз ўзларининг пахтакорлик номини шарафлаш учун астойдил курашяпти. Бундай шароитда ҳар қандай мураккаб вазифани тез ва осон ҳал этиш мумкин ва лозим.

Ҳозирги **кун тартибидаги бош масала кам меҳнат ва маблағ сарфлаб, кўп, сорти юқори, таннархи арзон маҳсулотлар, хусусан пахта етиштиришдан иборат. Лойиҳада шундай дейилган.** Колхозимиз меҳнат аҳли шуни кўзлаб иш тутяпти, правление ва партия ташкилоти бутун куч, техника воситалари, резервларни шу мақсад йўлига сафарбар этяпти.

Хўжалигимизда юқори ҳосил усталари кўп, уларнинг сафи йил сайин кенгайиб боряпти. Район партия комитети бюросининг аъзоси Муҳаммаджон Қўчқоров бошлиқ бригада гектаридан 52,2 центнердан пахта хирмони кўтарди. Ҳикоятхон Ўлмасова, Собиржон Ҳожиматовлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 50 центнерданни ташкил этди. Уларнинг иш тажрибасини ҳамманинг мулкига айлантирамиз. Бу эса ялпи юксалишга эришувимизни таъминлайдиган омиллардан биридир.

Съездлар йилида Р. Тиллабоев, Р. Садиров, М. Қўчқоров, Ҳ. Ўлмасова, С. Ҳожиматов, М. Миржалилов, Э. Кимсанов, М. Саримсоқовлар бошлиқ бригадаларнинг пахтакорлари гектаридан 45-55 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун курашмоқдалар. Умуман, **съездлар йилида хўжалигимиз бўйича гектаридан 40 центнердан кам ҳосил оладиган бирорта бригада бўлмаслигини бош вазифа қилиб қўйдик ва бунга эришамиз, албатта.**

1976 йил ҳаммамиз ва ҳар биримиз учун катта синов йили эканини яхши тушинамиз. Чопиқчилардан тортиб, механизаторларгача, сувчилардан тортиб, теримчиларгача — ҳамма бу синовдан муваффақиятли ўтиши учун астойдил курашмоғи керак. Фойдаланилмай ётган резервлар тўла ишга туширилган, ўғитларнинг самарадорлиги оширилган, машиналар қувватидан фойдаланиш коэффиценти яхшиланганидагина кутилган натижага эришилади. Кўкламги экин мавсумига тараддуд ишлари кучайтирилаётган ҳозирги кунлардан бошлаб, ана шуларни назарда тутиб, амалий ишлар қилмоқдамиз. Мақсадимиз шуки, съездлар йилида энг кам меҳнат ва маблағ сарфлаб, яна такрор айтамизки, ҳосилдорликни гектар бошига 50 центнерга кўтарамиз, **ўтган йилдагидан 507 тонна кўп пахта тайёрлаймиз, давлатга сотиладиган 4.775 тонна қиммат баҳо хом ашёнинг деярли ҳаммасини биринчи сортга топширамиз.**

Кўп ва юқори сорт пахта етиштириш хўжаликка ҳам, меҳнат аҳлига ҳам катта иқтисодий фойда келтиришини колхозчи-деҳқонларимиз яхши тушинадилар. Масалан, ўтган йили пландан ташқари топширилган пахта учун 350 минг сўм қўшимча даромад олдик. Бу йил эса пландан ташқари 507 тонна кўп пахта топширамиз, деяпмиз. Демак, оладиган устама мукофот пулимиз ҳам анча ортади, колхозимиз хазинаси, колхозчи-деҳқонларимизнинг ҳамёнига янада кўпроқ қут-барака киради. Сифат масаласини биринчи ўринга қуйишимизнинг боиси шунда.

Мўл ҳосилнинг тақдирини кузги-қишки ишлар кўп жиҳатдан ҳал қилишини ҳам яхши биламиз. Бойиси, ғўза кун санайди, кўсаклар фурсат етганда очилади. Ғўзаларнинг ўсиш ва ривожланиши, кўсакларнинг тезроқ ва салмоқлироқ бўлиб очилиши эса деҳқонлар меҳнати, техника қудратига боғлиқдир. Биз пахта майдонларимизни минерал ва органик ўғитлар билан ўғитлаб, шудгорлаб қўйдик. Икки ярусли плугларда шудгорланган ерлар ёғингарчиликлар туфайли бўрсилдоқ бўлиб турибди. Зарур топилган ерларга яхоб бердик, шўр ювиш ўтказдик. Умуман, ерда иложи борича кўпроқ нам тўплаб олиш учун курашяпмиз. Баҳорда чигитни ана шу табиий намга ундириб оламиз.

Пахта-беда алмашлаб экиш ҳосилдорликни кўтаришда катта роль ўйнайди. Чунки, беда тупроқ қатламида кўплаб азот қолдиради. Ҳар беш йилда ерларимиз белгиланга схема бўйича тўла алмаштириб борилияпти. Бу йил ҳам 200 гектар пахта майдони беда ва маккажўхори экишга ажратилди. Лекин бундан чўчимаймиз. Чунки, схемадаги беда экилиб келинган ва хизмат бурчини ўтаб бўлган бедазорлар пахта майдонига айлантирилади. Тупроқ қатламида кўплаб азот тўплангани учун ўша карталардан юқори ҳосил олинади, ундан ташқари пахтазорларга айлантирилган карталарда ғўзалар серҳосил бўлиб ўсади, касалликлар, айниқса вилтга бардошли бўлади. Ўнинчи беш йилликда ҳамма майдонларни схема бўйича яна бир карта пахта-бедага алмаштириб бўламиз, алмашлаб экиш схемасига маккажўхорини ҳам киритмоқчимиз.

Дала ишларини тобора кўпроқ механизациялаштиряпмиз. Шундай бўлгач, техника воситалари, хусусан пахта териш машиналарининг унумли ишлашига қулай шароит яратмоғимиз керак. Шу мақсадда майда карталарни йириклаштирдик, уватлар, мувақкат суғориш шохобчаларини тугатдик, мевали ва тут дарахтларини пайкалларнинг ўртасидан кўчириб, йўллар ва сув иншоотларининг қирғоқларига ўтказдик. Шу йўл билан, аввало, деҳқончилик маданиятини кўтаришга эришдик, қолаверса, пахта майдонини анчагина кенгайтиришга муваффақ бўлдик.

Пахта ҳосилдорлигини кўтариш учун яна бир қатор агротехника тадбирларини қўллаймиз. Булар жумласига органик ўғитларни кўпроқ тўплаб, ундан самарали фойдаланиш, гербицидлар, заҳарли химикатлар таъсирчанлигини ошириш ва бошқа тадбирлар киради. Энг муҳими — гектарларнинг тўла, кўчатлар сонининг бут бўлишига эришамиз. Бунинг сабаби бор. Ҳосилни ҳар қатордаги ҳар туп ғўза беради. Ҳозирги шароитда кўчатлар сони нечоғли кўп бўлса (тупроқ тузилишига қараб, албатта), ҳосилдорлик шунча кўтарилади. Биз бу йил ҳар гектар майдонда ўртача 110-120 минг туп ғўза кўчати бўлишини таъминлаймиз.

Келтирилган манбалардан кўриниб турибдики, бу йил гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун ҳамма имконият ва резервларга эгамиз. Энди ҳамма иш ўзимизга, тадбиркорлигимизга, деҳқончиликнинг беш омили — ер, сув, ўғит, ирригация-мелиорация ва механизациядан оқилона фойдаланишимизга боғлиқдир. Тўққизинчи беш йилликнинг сўнгги босқичини 44.5 центнерлик маррани эгаллаш билан якунлаган колхозимиз пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи даврасн — 1976 йилда 50 центнерлик маррани сўзсиз эгаллайдилар. Бу, КПСС XXV ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларига амалий жавобимиз бўлади.

Абдурасул ЮНУСОВ,
Фарғона область Қува районидаги Димитров номли колхоз раиси.

ЯКУН ВА РЕЖАЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси давлат комитети ходимларининг республика активи йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда давлат комитети корхоналари ва ташкилотларининг 1975 йилги ва тўққизинчи беш йилликдаги иш якунлари ҳамда 1976 йилги вазифаларни муваффақиятли бажариш ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Актив йиғилиши қатнашчилари асосий диққат-эътиборни ўнинчи беш йилликда амалга ошириладиган вазифаларга қаратдилар.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК

Шу кунларда барча совет кишилари жонажон Коммунистик партиямизнинг XXV съездини муносиб кутиб олиш иштиёқи билан яшамоқдалар. Куни кеча Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XIX съезди ўз ишини тамомлади. Марказий Комитетнинг съездга ҳисоботида республика партия ташкилотининг тўққизинчи беш йиллик мобайнидаги фаолияти батафсил таҳлил қилинди. Ҳисобот доклади, съезд материаллари социалистик демократия равнақининг ёрқин далили бўлди.

* * *

Совет демократиясининг ижодкори, ташкилотчиси улуғ Ленин, у барпо этган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидир. СССРда социалистик демократиянинг равнақи — социалистик қурилиш шароитида давлатни бошқаришга кенг меҳнаткашлар оммасини жалб қилиш тўғрисида марксча-ленинча таълимотнинг тантанасидир. Совет демократиясининг совет давлати тараққиёти билан боғланган. Социалистик қурилишнинг ҳар бир босқичи эса, ўз навбатида, совет демократиясининг муайян сифат ўзгаришларига олиб келди. Бошқача сўзлар билан айтганда, совет демократияси Совет Социалистик қурилишнинг ҳар бир босқичида янгидан янги фазилатлар касб этди.

Совет демократияси буржуа демократиясидан тубдан фарқ қилади. Унинг асосий принципи миллион-миллион меҳнаткашлар оммасига таянишдан иборат бўлиб, бу ҳол меҳнаткашларнинг давлатни бошқариш ишларига актив қатнашувлари учун кенг имкониятлар яратиб беради.

В. И. Ленин ёзган эдики, **«Ҳар бир гражданга давлат қонунларини муҳокама қилишда ҳам, ўз вакилларини сайлашда ҳам ва давлат қонунларини амалга оширишда ҳам иштирок қилиш имконияти берилмоғи керак».**

КПСС В. И. Лениннинг ана шу кўрсатмаларига амал қилиб, меҳнаткашларнинг мамлакат сиёсий ҳаётида актив қатнашишлари учун ҳамма зарур шароитларни яратиб берган.

КПСС СССРда социализмнинг тўла ва узил-кесил ғалабасини таъминлади ва бу ҳол совет демократиясининг янада ривожланишига олиб келди. Ҳозир амалда бўлган Конституциянинг қабул қилиниши билан совет социалистик демократияси янада ривож топди. Бу совет сайлов системасининг янада демократлашувида айниқса яққол кўринди.

Партия омманинг ижодий ташаббускорлиги ва активлигини янада авж олдириш юзасидан кўпгина тадбирларни амалга оширди. КПСС ва Совет давлати ҳар доим омманинг қўллаб-қувватлашига таянади ҳамда ўз фаолиятида Ильичнинг **«Омма ҳамма нарсани билиб, ҳамма масалани муҳокама қилиб, ҳамма ишни онгли суратда бажарганидагина давлат кучли бўлади»**, деган сўзларига изчил амал қилади.

Сўнгги йилларда мамлакатимизда сиёсий ва хўжалик-маданий қурилишнинг кўпдан-кўп масалалари умумхалқ томонидан муҳокама қилиниши бунга яққол мисол бўла олади. Ана шундай масалаларни муҳокама қилишда мамлакатимиз меҳнаткашларининг аксарият қисми қатнашиб, улар кўпгина қимматли таклифлар киритдилар. Шу кунларда КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» юзасидан партия XXV съездига лойиҳаси ишчанлик руҳида муҳокама қилинаётганлиги ҳам буни яққол кўрсатиб турибди. Совет кишилари мазкур лойиҳани муҳокама қилар эканлар, КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежневнинг социалистик жамиятни янада равнақ топтириш йўлидаги фаолиятини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар.

Меҳнаткашларнинг давлат ҳаётига тааллуқли энг муҳим масалаларни муҳокама қилишда бундай қатнашуви капиталистик хусусий мулк тугатилган социалистик давлатгагина ҳосдир.

Ҳозирги вақтда капитал ҳукмрон бўлган мамлакатларда очиқдан-очиқ фашистларча террор, меҳнаткашларга тазйиқ қилиш, уларни тўғридан-тўғри алдаш мислсиз авж олиб кетди. АҚШ, Чили ва бошқа мамлакатларда айниқса шундай бўлмоқда. АҚШда сўнгги вақтларнинг ўзидагина халққа қарши қаратилган қатор реакцион қонунлар қабул қилинди. Шу қонунларга кўра, АҚШ ҳукмрон доиралари сиёсатига қарши ҳар қандай норозилик қатъиян ман этилган. АҚШда прогрессив кайфиятдаги кишиларнинг давлат аппаратида хизмат қилиши ман қилинган.

Уруш, қуролланиш пойгаси сиёсати, реакциянинг гражданларнинг демократик ҳуқуқлари ва эркинликларига ҳужуми капиталистик мамлакатлар меҳнаткашларининг қаттиқ зарбасига дуч келмоқда. Ўзларининг қонуний ҳуқуқлари ва эркинлигини ҳимоя қилаётган меҳнаткашлар оммаси коммунистик ва ишчи партиялар раҳбарлигида қаттиқ кураш олиб бормоқда. Реакцион буржуа режими, буржуа демократиясининг сохталиги унинг сайлов системасида айниқса яққол кўринади.

Социалистик лагерь мамлакатларида эса аҳвол бутунлай бошқача. Масалан, СССРда социалистик демократия турли формаларда намоён бўлади. Совет демократияси аввало СССР ижтимоий тузумидан келиб чиқади. Совет жамияти бир-бирига дўст синфлар — ишчилар синфи ва меҳнаткаш деҳқонлардан иборат бўлиб, уларнинг бузилмас иттифоқи совет демократиясининг муҳим манбаидир.

Совет демократиясини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришнинг иқтисодий асоси социалистик хўжалик системаси ва ишлаб чиқариш қуроллари ҳамда воситаларига социалистик эгалик қилишдан иборат.

КПСС раҳбарлигида халқ хўжалиги йил сайин тез

ФАХРЛИ БУРЧ

Чорвадорлик фахрли ва масъулиятли касб. Яйловларда меҳнат қилишнинг ўзига хос машаққати ва гашти бор. Чўпон қишнинг изғиринида ҳам, ёз жазирамасида ҳам бедор бўлиши, қўй кетидан эргашиши лозим, ўз боқувидаги қўйларга қалб кўрини бағишлаши, тиним билмай меҳнат қилиши керак. Ана шундагина кўзланган маррага эришиши, эл-юртга мўл-кўл чорва маҳсулотлари етказиб бериши мумкин.

Чўпон таёғини ушлаб яйловга чиққанимга салкам 20 йил бўлди. Шу йиллар мобайнида бирор йил ҳам зиммамга олган мажбуриятимни бажармасдан қолганим йўқ, сабабсиз чиқимга йўл қўймадим. Бунга тинимсиз меҳнат туфайли эришдим, албатта.

Яқинда тўққизинчи беш йилликда эришган меҳнат кўрсаткичларимни сарҳисоб қилиб чиқдим. 1971 йили отаримдаги 500 бош совлиқнинг ҳар юз бошидан 162 тадан, 1972 йили 182 тадан, 1973 йили 192 тадан, 1974 йили 200 тадан, 1975 йилда эса ҳар юз бош совлиқдан 205 тадан қўзи олибман. Ўтган беш йилликда ҳар қўйдан ўртача 22,5 килограммдан жун қирқиб топширдим. Қоракўл тери топшириш ва насл учун қўзи қолдириш мажбуриятларимни ҳам ошириб бажаришга муваффақ бўлдим. Шундай қилиб, беш йилликни меҳнатда муносиб ютуқларни қўлга киритган ҳолда якунладим.

Халқимизда «Меҳнат қилган элда азиз» деган ҳикмат бор. Мен ҳам ўзимнинг меҳнатим билан элда обрў-эътиборга эришдим. Партия ва ҳукуматимиз меҳнатимни юксак қадрлаб, кўксимга қўша-қўша орденлар тақди. Бу эъзоздан миннатдорман. Ғайратимга ғайрат қўшиб, юксак ишончни оқлаш учун меҳнат қилаётирман.

Чорвадорлар орасида «чўпонни йил синайди» деган гап бор. Меҳнатимиз самараси йилнинг қандай келишига ҳам боғлиқ. Лекин, тажрибали чорвадор табиатдан эҳсон кутиб ўтирмайди. Энг қийин пайтларда ҳам чорва туёғини ўстириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш тўғрисида қайғуради, табиатнинг ҳар қандай мураккаб шароитларида ҳам қўй изидан эргашади.

1975 йил биз—чорвадорлар учун оғир келди. Ёғингарчилик кам бўлганидан яйловларда табиий ўт-ўланлар дуруст ўсмади. Натижада Амударё этакларидан қишлов учун хашак жамғаришга киришдик. Бу соҳада сурхондарёлик мусобақадош дўстларимиз катта амалий ёрдам кўрсатдилар. Ҳозир қийинчиликлар ва машаққат эвазига тўпланган озуқадан расамади билан, исрофгарчиликка йўл қўймасдан фойдаланаётирмиз. Чорва қишлови намунали ўтмоқда.

Яйловларимиз паст-баланд адирликлардан, тоғликлардан иборат. Ҳаво айниган пайтларда қўйларни пастликларга, ўнгирларга ҳайдаймиз. Бу пастликлар, ўнгирларда шамол бўлмайди, ҳаво илиқ келади. Қуёш чарақлаб турган кезларда эса қўйларни қори эриб кетган тоғнинг кунгай тарафида яйратиб боқамиз. Турли гиёҳлар, дуркун майсалар қўйларимизга яхши озуқа бўлади. Отарга жамғарилган озуқа ва емдан ниҳоятда тежаб-тергаб фойдаланамиз. Ем фақат бўғоз совлиқларгагина берилади. Совлиқларга хашак ва концентрат озуқа аралаштирилиб, буғланиб бериляпти.

Тўл мавсуми яқинлашаётган шу кунларда қўйларни кеча-кундуз яйловларда яйратиб боқиш керак. Қўйларни касалликларга чалинтирмаслик керак. Ҳозирги ҳар бир дақиқа биз учун қадрли. Тўл мавсумидаги қўлга киритадиган ютуқларимиз ҳам айни шу чоғдаги меҳнатимизга боғлиқдир.

КПСС Марказий Комитетининг «1976-1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXV съездига лойиҳасини зўр қизиқиш билан ўқиб чиқдим. Бу муҳим программ ҳужжатда жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш, халқимизнинг чорва маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини тўларок қондириш муфассал ва равшан баён этилган. Лойиҳада: **«Чорва моллар ва паррандалар маҳсулдорлигини ошириш, туёғини кўпайтириш, ем-хашакдан самарали фойдаланиш, чорва молларини асраш ва боқиш шароитларини анча яхшилаш, наслчилик ишини такомиллаштириш, меҳнатини механизациялаш ва илғор технологияни жорий қилиш асосида гўшт, сут, тухум, жун ва бошқа турдаги маҳсулотлар етиштиришни анча кўпайтириш таъминлансин»** дейилади.

Партиямизнинг бу муҳим ҳужжати биз, чорвадорларга ҳам юксак масъулиятлар юклади ва янги марраларга сафарбар этмоқда. Чорвадорларимиз бунга жавобан янги-янги мажбуриятлар олмоқдалар. Мен ҳам ўз боқимимдаги ҳар юз бош совлиқдан 210 тадан соғлом қўзи, ҳар қўйдан 4,5 килограммдан жун олиш, гўштга топшириладиган қари қўйларнинг тирик вазнини 50 килограммга етказиш мажбуриятини олдим. Бу катта ютуқларга эришиш учун яйловларда тинмай меҳнат қилиш, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш лозим бўлади.

Амирали ЭШБОЕВ,

Деҳқонобод районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозининг бош чўпони, Ленин ордени кавалери.

ПЛАНЕТАМИЗДА

КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ ЖАНГОВАР БИРДАМЛИГИ

◆ Фашист хунтасининг ваҳшиёна террори Чили меҳнаткашларининг революцион руҳини, курашга бўлган иродасини бўка олмади. Диктатуранинг репрессияларига қарамай, Чили меҳнаткашларининг тақиқлаб қўйилган ягона бирлашган касаба союз маркази курашни давом эттирмоқда. Ишчиларнинг ана шу жанговар бирлашмаси ташкил этилган кунга 12 февралда 23 йил тўлди.

◆ СОФИЯ. Болгария меҳнаткашлари Чилида демократик эркинликларнинг поймол этилганлигини, ҳарбий хунта режимининг жабр-зулми ва шафқатсизлигини қораламоқдалар. Чили меҳнаткашлари бирлашган касаба союз марказининг 23 йиллиги муносабати билан Болгария касаба союзларининг баёнотида шу ҳақда гапирилади. Ҳужжатда Болгария меҳнаткашлари Чили халқининг қаҳрамонона кураши билан қардошларча бирдам эканлиги изҳор қилинади. Болгария касаба союзлари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Чилида инсон ҳуқуқларини тиклаш тўғрисида қабул қилган резолюциясини Чили ҳарбийлари дарҳол бажарсин, деб талаб этмоқдалар.

◆ ПРАГА. Чехословакия Социалистик Республикаси касаба союзлари марказий совети Чили меҳнаткашлари бирлашган касаба союз маркази ташкил этилган куннинг 23 йиллиги муносабати билан эълон қилинган баёнотида ана шу касаба союз марказининг Чили ишчилар синфи бирлигини мустаҳкамлаш соҳасида қилган хизматларини таъкидлайди. Чехословакия касаба союзлари Чилидаги террор тўхтатилсин ва барча сиёсий маҳбуслар дарҳол озод қилинсин, меҳнаткашларнинг демократик ва касаба союз ҳуқуқлари тўла-тўкис ҳурмат қилинсин, деб талаб этмоқдалар.

◆ РИМ. Римдаги спорт саройида Чили меҳнаткашларининг кураши билан бирдамлик юзасидан оммавий митинг ўтказилди. Бу митингни маҳаллий касаба союз ташкилотлари уюштирди. Митинг қатнашчилари Чили халқи билан бирдамлик юзасидан Афинада ўтказилган халқаро конференция қарорларига мувофиқ, хунта режимини бойкот қилишга яна даъват этдилар. Митинг тамом бўлганидан кейин ишчилар ва Италия зиёлиларининг вакиллари Чилидаги фашист диктатурасига қарши норозилик қўшиқларичи гулдурос карсаклар билан кутиб олдилар. Бу қўшиқларни Чили студентлари ва Рим ёшларининг ҳаваскор ансамбллари ижро этишди.

◆ ПАРИЖ. Франциянинг энг йирик касаба союз бирлашмалари — умуммеҳнат конфедерацияси, Франция меҳнаткашлари демократик конфедерацияси ва маориф ходимларининг миллий федерацияси Чили меҳнаткашлари бирлашган касаба союз марказининг 23 йиллиги муносабати билан Чили меҳнаткашларига ва уларнинг касаба союзларига табрикнома йўлладилар. Бу табрикнома Пиночет қўл остидаги фашист диктатурага ва унинг гумашталарига қарши, озодлик, демократия ва социал тараққиёт учун кураш олиб бораётган Чилидаги барча демократик ва тараққийпарвар кучларни қўллаб-қувватлайди. Франция касаба союзлари барча меҳнаткашларни Чили халқининг ўз ҳуқуқлари учун олиб бораётган кураши билан бирдамликни мустаҳкамлашга чақирдилар.

◆ БРЮССЕЛЬ. Бельгия касаба союзларининг «Сэндикаа» газетаси қуйидагиларни ёзади: Пиночет қўл остидаги фашист хунта Чили меҳнаткашларини тиз чўктира олмади. Газета Чили хунтасига қаршилик ҳаракати кучайиб бораётганлигини, жумладан фашист режимига қарши курашини авж олдиришга чақирган варақа ва плакатлар кўп тарқатилаётганлигини, Чилида забастовкалар сони ортганлигини таъкидлайди. (ТАСС).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХАБАРЛАРИ

ВОРОШИЛОВ. «СССР 50 йиллиги» совхози марказида механизаторлар тайёрлаш тўрт ойлик курси очилди. Бу курсда 35 нафар ишчи-ёшлар ўқимоқда. Уларга совхоз инженери ва тажрибали механизаторлар техника сирларини ўргатмоқдалар. Курсни тугатган механизаторлар совхозда ишлашга қоладилар.

Райондаги «Гулистон», «Социализм» ва «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозларида ҳам шундай курслар очилди.

Ю. АБДУАЛИМОВ.

УЧҚЎРҒОН. «Ленинград» колхози механизаторлари районда биринчи бўлиб техника ремонтини тугалладилар. 36 та ҳайдов ва чопиқ трактори, 17 та сеялка, 100 комплект борона ва 17 та грейдер ремонтдан чиқарилди. Колхоз механизаторлари баҳорги экиш мавсумига старт кутиб турибдилар.

А. БЕКМИРЗАЕВ.

САМАРҚАНД. «Оқдарё» совхозининг донгдор чорвадори Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Сабоҳат Абдураҳмонова 1975 йилни яхши якунлади. Ўз боқимидаги 22 бош сигирнинг ҳар биридан 4210 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олди.

Сабоҳат Абдураҳмонова бу йил янада юксак чўққиларни кўзлаб иш бошлади. У КПСС XXV съезди шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, ҳар бир сигирдан 5 минг килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини олди. У ваъдага вафо қилиш учун кунига ҳар бир сигирдан 14-16 килограммдан сут соғиб оляпти.

С. ХЎЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

Бухоро области. Конимех районидаги «Шофиркон» совхозининг бош чўпони, Ленин ордени кавалери Нортой Бердиев КПСС XXV съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ватанпарварлик ташаббуси билан майдонга чиқди. У ҳар юз бош совлиқдан 210 тадан қўзи олишга сўз берди. Моҳир бош чўпон ўз сўзининг устидан чиқиш учун чорва қишловини соз ўтказиш устида фидокорона меҳнат қилаётир. «Шофиркон» совхози республиканинг йирик чорвадор хўжаликларидан биридир. Бу ерда 90 мингдан ортиқ қоракўл қўй меҳр билан боқилиб, қишловдан соз ва чиқимсиз олиб чиқилмоқда. Қўтон ва қошарлар яхши ремонт қилинган. Тажрибали чўпонлар чорва озуқасининг тўйимли бўлишини таъминлаётирлар. Суратда: «Шофиркон» совхозининг бош чўпони Нортой Бердиев қўйларни яйловда яйратиб боқмоқда.

Б. Мўминов фотоси, (ЎзТАГ).

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Польшада чиқадиган «Жиче Варшави» газетаси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар 1975 йилги хўжалик фаолиятининг якунларини таҳлил қилиб, социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатлар муттасил ривожланганлиги тўғрисида ёзади. «Ўсиш динамизми, ривожланиш ва ўзаро муносабатларнинг самарали формалари, — деб таъкидлайди газета, — Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар тараққиётининг характерли ҳусусиятидир. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасини амалга ошираётганликлари — айирбошлашнинг оддий формаларидан кўп томонлама ишлаб чиқариш ва илмий-техника ҳамкорлигига, кооперация ва ихтисослашишга, узоқ муддатли алоқаларга ва тараққиётнинг узоқ муддатли программаларини мувофиқлаштиришга, сўнгги вақтларда эса биргаликда пул билан таъминланадиган объектларни қуришга ўтиш жараёнидир».

Венгриянинг «Мадьяр хирлап» газетаси ғарбдаги баъзи сиёсий арбобларнинг сўнгги вақтларда айтган гапларини шарҳлаб, «кескинликни юмшатиш душманлари хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Умумевропа кенгашида қабул қилинган қарорларга қарши кампания уюштирмоқдалар» деб ёзмоқда.

Ана шу ҳукуматлардаги масъул шахслар, жумладан Бельгия ва ГФР мудофаа министрлари, деб таъкидлайди газета, бир мунча вақтдан буён Ғарбий Европада хатарли ҳарбий аҳвол тўғрисида гапирмоқдалар, Совет Иттифоқи ва Варшава Шартномаси мамлакатлари томонидан гўё НАТО мамлакатларига хавф-хатар туғилмоқда, деб даъво қилмоқдалар.

Газета кескинликни юмшатиш душманларининг ана шу ҳуружлари мантиқнинг энг оддий қонунларига ҳам тўғри келмаётганлигини уқтириб, бундай деб ёзади: «Совет Иттифоқи ва қитъадаги бошқа социалистик мамлакатлар турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш сиёсатини эълон қилганликлари, кенгашнинг муваффақиятли тугалланиши учун аввало шу мамлакатлар ғоят зўр куч-ғайрат сарфлаганликлари миллион-миллион кишиларга яхши маълум. Хельсинкидаги кенгаш ташаббускори — Совет Иттифоқи ва у билан бирга иш кўраётган Европадаги социалистик мамлакатлар учун Хельсинкида қабул қилинган якунловчи акт узоқ муддатга мўлжалланган программадир».

Жаҳон матбуоти Нигерияда давлат тўнтаришини амалга ошириш йўлидаги уриниш барбод бўлганлиги тўғрисида, Пекин раҳбарлари ўртасида ҳокимият учун қаттиқ кураш бораётганлиги ҳақида, Испанияда меҳнаткашларнинг оммавий чиқишлари тўғрисида, Ангола Халқ Республикаси ватанпарвар кучларининг янги муваффақиятлари ва бошқа воқеалар ҳақида хабар қилмоқда.

(ТАСС).

ЖАҲОНШУМУЛ ТАРИХИЙ АҲАМИЯТГА МОЛИК ВОҚЕА

ТОКИО. (ТАСС). Япониянинг энг кекса коммунистларидан бири, «Япония — СССР» жамияти президентининг ўринбосари Мураити Хориэ ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг яқинда очиладиган XXV съезди жаҳоншумул тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлиб қолади. Съезд делегатлари янги беш йиллик планни муҳокама қилишлари ва маъқуллашлари керак. Мен экономистман. Қарийб қирқ йилдан буён совет экономикасини ўрганияпман. КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXV съездига лойиҳасини зўр иштиёқ билан ўқиб чиқдим ва бу лойиҳа коммунизмга бориш йўлида янги босқич бошланганлигидан далолат берувчи жуда муҳим ҳужжат, деб ҳисоблайман.

КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси XXIV съезд қарорларининг бажарилишини якунлаштириб, СССРда ривожланган социалистик жамият қурилганлиги капитализм дунёсини ларзага келтираётган ишсизлик, инфляция ва кризислардан тамомила холи бўлган планли хўжалик системасининг буюк имкониятлари ва афзалликларини яна бир марта намойиш қилди.

Лойиҳада социал тараққиёт ва совет халқининг турмуш даражасини ошириш юзасидан баён қилинган программа, шунингдек Совет Иттифоқи Компартияси ўнинчи беш йилликда фанни ривожлантиришга, социалистик мамлакатлар билан иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликни кенгайтириш ҳамда кучайтиришга жуда катта эътибор бераётганлиги менда кучли таассурот қолдирди. Совет Иттифоқи тинчлик ва ҳавфсизликни таъминлаш сиёсатини муваффақиятли суратда ўтказиб келаётган бир шароитда, деб уқтириб ўтди. М. Хориэ, КПСС XXV съезди қарорларининг, шунингдек янги беш йиллик планнинг амалга оширилиши инсоният учун порлоқ истиқбол очиб берган социалистик системанинг қудратини янада кўпроқ мустаҳкамлайди.

НИГЕРИЯДАГИ ВАЗИЯТ

ЛАГОС, 16 февраль. (ТАСС). Нигерия давлатининг бошлиғи генерал-лейтенант О. Обасанжо мамлакатда давлат тўнтаришига уриниш тугатилганлиги муносабати билан радио ва телевидение орқали миллатга мурожаат қилиб нутқ сўзлади.

Федерал ҳарбий ҳукумат, деб таъкидлади у, олий ҳарбий кенгаш томонидан унинг раҳбари генерал М. Муҳаммад белгилаб берган илгариги сиёсий йўлга амал қилаверади.

Давлат бошлиғи уқтириб ўтдики, ҳукумат аҳоли турли табақаларининг қўллаб-қувватлаганлиги туфайли. тўнтаришга уринишни дарҳол тугатди.

Нигерия мушкул даврни бошидан кечираётганлигини уқтириб ўтиб, О. Обасанжо аҳолини осойишталикни сақлашга чақирди.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

ДЕҲЛИ, 16 февраль. (ТАСС). Ҳиндистон билан СССР ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликнинг 21 йиллигига бағишлаб Калькуттада семинар ўтказилди. Унинг иштирокчилари Совет Иттифоқининг кўрсатаётган ёрдамига юксак баҳо бердилар. Бу ёрдам миллий экономикада туб ислоҳотларни амалга оширишга ва Ҳиндистоннинг давлат сектори негизларини яратишга имкон берди.

Совет Иттифоқи биз мустақил яшай бошлаган дастлабки йилларданоқ мамлакатимизга ёрдам қўлини чўзди, деди семинарда профессор Тарун Саньял. Ҳиндистоннинг Совет Иттифоқи билан ҳамкорлиги натижалари ҳозирги вақтда Бхилаи ва Бокародаги металлургия гигантларида, Бараули, Матхурадаги нефть тозалаш заводларида ва эндиликда маҳсулот чиқараётган бошқа ўнлаб саноат корхоналарида ўзининг мужассам ифодасини топди.

Энг муҳим соҳаларда Ҳиндистоннинг мустақил иқтисодий базасини вужудга келтиришга қаратилган бундай ҳамкорлик Ҳиндистонга сиёсий тазйиқ кўрсатмоқчи бўлган ғарб мамлакатларининг «ёрдами»дан тамомила фарқ қилади, деди Саньял. У ҳар иккала томон учун манфаатли Совет — Ҳиндистон ҳамкорлиги келажакда янада кенгаяди, деб ишонч билдирди.

ДЕМОКРАТИЯСИ ҲОЗИРГИ БОСҚИЧДА

суръатлар билан ривожланмоқда. Социалистик демократияни равнақ топдиришнинг ҳал қилувчи шарти социалистик экономикадир. Эндиликда ҳатто капиталистик мамлакатлар ҳам Совет Иттифоқининг халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришдаги жуда катта ютуқларини эътироф этмоқдалар.

Бугунги кунда СССР ривожланган социалистик умумхалқ давлати. Шу билан бирга у кўпмиллатли, социалистик федератив давлатдир. ССР Иттифоқи ўн бешта суверен социалистик давлатдан иборат. Ўз навбатида, совет республикалари составида автоном республикалар ва бошқа миллий давлатлар ҳам бор. Совет демократиясининг принципи Совет федерацияси ва автономияси принципларига тўла мосдир.

КПСС сўнгги йилларда иттифоқчи республикаларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш юзасидан амалга оширган қатор тадбирлар совет демократиясини янада такомиллаштиришга олиб келди. Совет демократияси эса давлатни бошқаришнинг энг муҳим ленинча принципини — миллатларнинг тенг ҳуқуқлилигини амалга ошириш учун барча зарур шароитларни яратиб берган. Бу принцип СССР Конституциясида ҳамда иттифоқчи ва автоном республикалар конституцияларида қонун билан мустаҳкамланган. Ҳозирги вақтда совет миллий республикалари ўз составига кўра интернационалдир. Масалан, Ўзбекистон ССРда ўзбеклар билан бирга, Совет Иттифоқининг кўпгина миллат ва элатлари вакиллари ҳам коммунистик қурилишнинг ҳамма участкаларида баҳамжиҳат меҳнат қилмоқдалар.

Давлатни бошқаришга турли миллат ва элатлар меҳнаткашларини жалб қилишда улуғ рус халқи катта роль ўйнамоқда. СССР — турли халқларнинг ягона оиласи бўлиб, унинг катта оғаси биродаримиз рус халқидир. Рус тили эса, СССР халқларининг иккинчи она тили бўлиб қолди.

Эндиликда Совет давлатининг ҳар қандай органида мамлакатимизда яшовчи турли миллат вакилларини учратиш мумкин. Масалан, Ўрта Осиё республикаларини олайлик. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари орасида тожиклар, қозоқлар, қирғизлар, туркманлар, қорақалпоқлар ва бошқа миллат вакиллари бор. Бошқа республикалар Олий Советлари ва маҳаллий Советлари составида ҳам ўзбек депутатлари бор.

СССРда социалистик демократия аввало меҳнаткашлар депутатлари Советлари орқали намоён бўлади. Советларнинг формалари, уларни ташкил этиш принциплари ва фаолияти социалистик қурилишнинг ҳар бир босқичидаги шароитга қараб ривожланиб ва такомиллашиб бормоқда. Советлар 59 йилдан буён мамлакатимизда давлат ҳокимиятини амалга ошириб келмоқда. Эндиликда Советлар изчил ягона системага эгадир.

СССРда бутун ҳокимият меҳнаткашлар депутатлари Совети сиймосида шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларига тегишлидир. Бу — қишлоқ, посёлка Советидан тортиб, Олий Советга қадар СССР давлат ҳокимияти органлари демакдир.

КПСС Программаси коммунизм қураётган жамиятнинг сиёсий ташкилоти тўғрисидаги марксча-ленинча таълимотни ижодий ривожлантирди. Унда қайд қилинганидек, ҳозирги вақтда, умумхалқ давлати шароитида мазкур жамиятнинг сиёсий ташкилоти давлат органларидангина иборат эмас, у кўпдан-кўп ижтимоий ташкилотларни, меҳнаткашлар жамиятларини ҳам ўз ичига олади. Совет социалистик жамиятининг коммунизм томон олға боришидаги тараққиётининг қонунияти шундайки, давлат ташкилотлари бора-бора ижтимоий ташкилотга айланиши лозим. Лекин бунинг учун ҳам иқтисодий факторлар, ҳам сиёсий, маънавий факторлар лозим бўлади. Шундай қилиб, социалистик давлатчиликнинг ривожланишидаги асосий йўналишлардан бири социалистик демократиянинг авж олишидан иборат.

Коммунистик партия коммунизм қурилишининг асосий қуроли бўлган Совет умумхалқ давлатининг қудратини тобора мустаҳкамламоқда.

Советлар умумхалқ давлати шароитида барча меҳнаткашлар ўзларининг давлат ҳокимиятини амалга оширадиган органлардир. Ҳар бир ишчи, ҳар бир деҳқон, ҳар бир зиёли, ҳар бир совет кишиси; давлат—бу—бизнинг ўзимиз деяр экан, аввало, меҳнаткашлар депутатлари Советларини назарда тутади.

Советларнинг энг характерли ҳусусияти шундаки, улар ўзда ҳам давлат, ҳам ижтимоий ҳусусиятларни уйғунлаштирган, яъни Советлар бир томондан қуйидан юқоригача бўлган давлат ҳокимияти органи, давлатнинг сиёсий негизи бўлса, иккинчи томондан ижтимоий ташкилот ҳамдир.

Советларнинг ижтимоий характери шундан иборатки, уларнинг ишида меҳнаткашлар аксарият кўпчилиги қатнашади. Советларнинг бундай характери уларнинг оммавийлигида, уларнинг зиммасига юкланган функцияларни амалга оширишда омманинг кенг қатнашувида ҳам ифодаланади ва ҳоказо.

Коммунистик партия Советларнинг роли ва тобора ошиб бораётган аҳамиятини назарда тутиб, уларнинг фаолиятини янада такомиллаштириш тадбирларини кўрмоқда. Бу Советлар, барча иттифоқчи республикалар, шу жумладан Ўзбекистон ССР Советлари фаолиятида ҳам янги муҳим босқич очди, Советлардаги вакиллар нормаси кўпайди. Ҳозирги вақтда Ўзбекистон ССРда меҳнаткашлар депутатлари Советлари составига 90 мингга яқин депутат сайланган.

Ривожланган коммунистик жамият қурилиши даврида, бизнинг кунларда Советлар фаолияти айниқса авж олмоқда: уларнинг жамиятга раҳбарлик роли тобора ошмоқда. Советларнинг состави моддий бойликлар яратаётганлар ҳисобига ҳар тарафлама кенгаймоқда, ижроия комитетлари ва депутатлар Советлари аҳоли ўртасида мунтазам ҳисоб бериб турибдилар. Советлар фаолиятида социалистик қонунчиликнинг роли тобора ошмоқда.

КПСС Советлар депутатларининг ролини оширишга тобора катта эътибор бермоқда. Шу мақсадда депутатларнинг комиссиялардаги ўз бурчларини бажаришларига қулай шароит яратиш мақсадида хизмат бурчларидан вақти-вақти билан холи қилиш практика тусини олмоқда.

Социалистик демократиянинг муҳим ғалабаларидан бири хотин-қизларнинг эркаклар билан тенг ҳуқуқлилигини барча жабҳаларда амалда тўла намоён қилишдир. Бутун мамлакатимизда бўлганидек, Ўзбекистон ССРда ҳам хотин-қизлар коммунизмнинг актив қурувчилари бўлиб, улар давлат ишларининг энг муҳим масалаларини фаоллик билан ҳал қилмоқдалар. Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XIX съезди ҳисобот докладида қайд қилинганидек, ҳозирги вақтда республикадаги ҳар уч инженернинг бири аёл, ҳар тўрт врачдан учтаси аёлдир, ёш авлодга қунт билан таълим-тарбия бераётган ўқитувчиларнинг 45 процентидан кўпи аёлдир. Ўзбекистон хотин-қизларининг 42 мингдан кўпроғи СССР Олий Совети, Ўзбекистон ССР, Қорақалпоғистон АССР Олий Советн ҳамда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг депутатларидир. Бугунги кунда Ўзбекистонлик хотин-қизлардан 93 фан доктори ва 2 минг 440 фан кандидати илм-фаннинг энг турли соҳаларида муваффақият билан иш олиб бормоқдалар.

Совет демократияси СССР гражданларининг ҳуқуқлари, ва демократик эркинликларида ёрқин намоён бўлмоқда. Улар меҳнат қилиш, дам олиш, таълим олиш, кексайганда ва меҳнат қобилиятини йўқотганда моддий таъминланишдан тўла баҳраманд бўлмоқдалар.

Совет демократиясининг муҳим принципларидан бири гражданларнинг ҳуқуқ ва демократик эркинликларини эълон қилибгина қолмай, айни вақтда уларнинг тўла намоён бўлишини ҳам ҳар томонлама гарантиялайди. Бизнинг мамлакатимизда кўпдан-кўп жамоат ташкилотлари мавжуд бўлиб, улар орқали меҳнаткашлар давлатни бошқаришда актив иштирок этмоқдалар. Бинобарин, мазкур ташкилотларнинг манфаатлари Совет давлатининг вазифалари билан муштаракдир.

Совет демократиясининг, унинг янада мустаҳкамланиш ва ривожланиш кучи КПССнинг раҳбарлик ролидадир.

Совет демократияси совет сайлов системасида айниқса ёрқин намоён бўлмоқда. Зотан, совет сайлов системаси меҳнаткашларнинг давлатни бошқаришда кенг иштирок этишларини таъминлайди СССР сайловларига тайёргарлик ва уни ўтказишнинг бутун жараёни совет сайлов системасининг буюк демократик системаларига асосланади.

Совет социалистик демократиясининг ҳаётбахш кучи ва моҳияти ана шундай. Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съезди социалистик демократияни янада такомиллаштириш ва ривожлантиришнинг янги йўлларини белгилаб беради.

А. АЪЗАМХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси.

АХБОРОТ

ХОРАЗМ

КЎРИК-СЕМИНАР

ГУРЛАН. Куйбишев номли колхозда район чорвадорларининг кўрик-семинари бўлди. Унда чорвачилик бўйича эришилган ютуқлар, техникадан моҳирона фойдаланиш борасида фикр юритилди.

Область қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Б. Абдалниёзов, Гурлан район партия Комитетининг биринчи секретари Ғ. Машарипов, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бош зоотехниги Я. Худойберганов ўртоқлар кўрик-семинарда молларни сунъий қочириш, уларга озуқа бериш йўллари, сут соғиб олишни кўпайтириш тадбирлари тўғрисида гапириб бердилар. Ферма мудирлари ва чорвачилик мутахассислари ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар. Район бўйича сут миқдори ва сифатини янада ошириш юзасидан тадбирлар белгиланди.

ҚЎНҒИРОҚ ЧАЛИНДИ

УРГАНЧ. Райондаги М. И. Калинин номли колхозда саккиз йиллик мактаб қурилиб, фойдаланишга топширилди. В. Маяковский номи берилган икки қаватли мактаб 320 ўқувчига мўлжалланган бўлиб, кенг спорт зали, турли ўқув-тажриба хоналари, буфет-ошхонасига эга. Бу, Калинин номли колхозда шу йилнинг январь ойида ишга тушган иккинчи мактабдир. Мактабни очишга бағишланган йиғинда район партия комитетининг биринчи секретари М. Жуманазаров нутқ сўзлади. Сўнг биринчи қўнғироқ чалиниб, дарслар бошланди.

ПАРҲЕЗ ГЎШТ

ОБЛАСТнинг Урганч районидаги Карл Маркс номли колхозда ташкил этилган қуёнчилик фермаси сердаромад тармоқлардан бири бўлиб қолди. Ўтган 1975 йили 49 она қуён 1237 та болалади. Шундан 700 тасини боқиб, гўштга топширилди. Уларнинг гўшти 20 центнерни ташкил этди.

Ҳозир колхоз фермасида 1401 та қуён боқилаётир. Амин Каримов ва Зумрад Собировалар қуёнлар сонини кўпайтиришда жонбозлик кўрсатишмоқда. Уларга тўйимли озуқа бериш тўғри ташкил этилганлиги учун тезда катта бўлиб, семиришмоқда. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида қуёнлар сонини 5 минг бошга етказиш ва 15 тонна парҳез гўшти топшириш юзасидан мажбурият қабул қилинди. Буни тўла амалга ошириш учун барча имкониятлар бор. Қуёнлар махсус катакларда боқилмоқда. Колхозда беда, лавлаги, сабзи экиб ундан юқори ҳосил олинмоқда. Сервитамин бу маҳсулотлар қуёнларга берилаётир.

XII ҚИШКИ ОЛИМПИАДА ЯКУНЛАРИ

СОВЕТ СПОРТЧИЛАРИ ЗАФАРИ

Жаҳон спортчиларининг йирик анжумани — XII қишки олимпиада ўйинлари ниҳоясига етди. Альп тоғлари бағрида — Инсбрукда барпо этилган олимпиада шаҳарчасида спортнинг қишки турлари бўйича қизғин ва шиддатли баҳслар бўлди. 12 кун мобайнида миллионлаб спорт мухлисларининг диққат-эътиборини тортган мусобақа ғолиблари аниқланди. Ўтган куни кечга яқин олимпиада мусобақалари тантанали суратда ёпилди. Олимпиада машъаласи аста сўнаркан, мусобақа байроғи музика садолари остида туширилди.

Совет спортчилари бу сафар ҳам Ватанларига зафар завқини сурган ҳолда қайтдилар. Вакилларимиз олимпиада «хазинаси»даги олтин медалларнинг энг кўпини қўлга киритишди. Олимпиада чемпиони номига сазовор бўлган энг кучли спортчиларимиз кўксига ўн учта олтин медаль тақилди. Фахрли ўринни олган вакилларимиздан олти нафарига кумуш, саккиз нафарига бронза медаллари берилди. Ана шу тарика совет спортчилари жами 27 медални қўлга киритган ҳолда Инсбрукдан олимпиада чемпиони бўлиб қайтишди.

Совет терма командасининг бу ғалабасига биринчи бўлиб олтин медални қўлга киритган моҳир чанғичимиз Сергей Савельев ҳисса қўшган эди. Спортчиларимизнинг шаънига олқишлар янграши ана шундан бошланди. Николай Круглов, Николай Бажуковлар ҳам чанғи учиш усталари эканликларини кўрсатиб, олтин медаллар сонини орттиришди. Турли масофага коньки учишда Татьяна Аверина икки маротаба ғолиб чиқиб, қўш олтин медаль эгаси бўлди. Коньки учиш баҳсида Галина Степанская ҳам энди олимпиаданинг олтин медаль совриндоридир.

Муз устида фигурали учиш усталари маҳоратига бот-бот олқишлар янгради. Муз устида рақс тушиш бўйича Людмила Пахомова билан Александр Горшков, жуфт бўлиб учишда Ирина Роднина билан Александр Зайцевлар совет спортчилари шуҳратига шуҳрат қўшдилар. Олимпиаданинг энг ёш қатнашчиси, москвалик ўқувчи Лена Водорезова ўз чиқиши билан совет фигурали учиш мактабида энг кучлиларнинг ўринбосарлари камол топаётганлигини яна бир бор кўрсатди. 12 ёшли Лена гарчанд умумий ҳисобда ўн иккинчи ўринни олган бўлса-да, унинг маҳорати мухлисларни ҳайратга солди. Инсбрукда меҳмон бўлиб турган космонавт учувчи Алексей Леоновнинг табриклаб: «Чидам-бардош, меҳнат ўз самарасини беради. Леночка, сен ҳали сўзсиз биринчи бўласан...» деган сўзларини у ғалабадан завқланган кезлари ёдга олса ажаб эмас.

Совет терма командасига зафар келтирган сўнгги олтин медалларни биатлон эстафетачилари билан хоккейчилар қўлга киритишди. Биатлончиларимиз Александр Елизаров, Иван Бяков, Николай Круглов, Александр Тихоновлар чанғи учишда ҳам, мерганликда ҳам ҳамжиҳатлик кўрсатишди. Совет хоккейчиларининг сўнгги ғалабаси мухлисларда катта қизиқиш уйғотди. Ҳар галдагидек бу сафар ҳам хоккейчиларимиз сўнгги ўйинни ЧССР командаси билан ўтказишди. Аммо чехословакиялик хоккейчиларнинг мазкур учрашувга қийин аҳволда келганликларини алоҳида қайд этиш керак. Сабаби, ЧССР командаси дарвозабони Црха қаттиқ лат еб, ўйинга тушолмай қолганди. Командани биргина дарвозабон — Холечек қўриқлаши осон бўлмасди. ЧССР терма командаси Халқаро олимпиада комитетига мурожаат қилиб, запасдаги учинчи дарвозабонни чақириб олиш учун рухсат сўради. Бу масала муз устида Халқаро хоккей лигаси ҳамда Совет делегацияси раҳбарларига ҳавола қилинди. Томонлар розилиги билан ЧССР командасининг илгари тасдиқланган 18 хоккейчиси қаторига Инсбуркка етиб келган запасдаги дарвозабон ҳам қўшилди. СССР — ЧССР хоккейчиларининг учрашуви нечоғли шиддатли ва кескин ўтгани мухлисларга аён. Совет хоккейчилари ўйин тугашига 9 минут қолганда ҳисоб (2:3) ЧССР командаси фойдасига бўлиб турганига қарамай, тажриба ва маҳоратни ишга солиб, майдондан зафар (4:3) билан чиқдилар. Шундай қилиб, совет хоккейчилари яна бир бор олимпиада чемпиони номига сазовор бўлдилар. Иккинчи ва учинчи фахрли ўринлар ЧССР ва ГФР командаларига насиб қилди.

Спорт байроғи остида мусобақалар поёнига етди. Ўн икки кунлик баҳс турли миллат вакилларининг дўстона ва самимий куч синашувлари билан тугади. Қишки олимпиада ўйинлари спорт — тинчлик элчиси эканлигини яна бир бор кўрсатди. Энди навбат Монреалда ўтадиган ёзги олимпиада ўйинларига.

Суратда: Хоккей бўйича олимпиада чемпиони — совет хоккейчилари.

А. Пахомов телефотоси.

БАХТИМИЗ УЧУН КУРАШГАНЛАР

Ҳаёт мисоли бир олтин китоб, инсон умри эса унинг саҳифалари. Ҳаёт китобининг автори ҳам мана шу одамлар. Унга баъзан шундай воқеалар битиладики, умр бўйи уни унутмайсан, унутишга ҳаққинг ҳам йўқ. Саксон баҳор бағларида нафас олаётган Неъматжон ота Усмоновнинг умр китобига ёзилган ўша кунги юбилей тантаналари туйғуларини ҳамон у тўлқинланиб эслайди.

ИБРАТЛИ УМР

Эгнига бекасам чопон, бошига қалампир гулли дўппи кийган, юзлари Қува анорининг икки палласидай қип-қизил нуроний отахон президиумда ўтирибди. Пешонасидаги излар оловли йилларнинг белгиси. Чақмоқ кўзларида ўт ёнади. Ҳа, ҳали ҳам жисман бақувват у. Залда ўтирган одамлар завқ билан унга боқишади, отахон ҳам меҳр тўла кўзларини улардан узмайди.

Сўзга чиқаётган кишилар Неъматжон ота шаънига қалб сўзларини айтишади фақат. Унинг босиб ўтган ҳаёт йўлларини фахр билан тилга олишади. Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ф. Шамсуддиновдан сўнг яна бир нуроний киши президиумга кўтарилди. Бу табаррук инсон — Катта Фарғона канали эксплуатацияси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Бузрукхўжа Усмонхўжаев эди.

— Дўстлар, тенгдошим — гражданлар урушининг ветерани Неъматжоннинг саксон ёшли кутлуғ юбилейи ҳаммамизнинг тўйимиз, — дейди фахр билан ота. — Инсон ҳамиша бошқалар учун ёркин бир нур бўлиб яшаши лозим. Шунда у халқ, Ватан ва партия ишончига сазовор бўлади. Неъматжон шу бахтга эришганлардан, — Бузрукхўжа ота шундай деди-да, бир пас жимиб қолди. У тенгдошининг ҳаёт саҳифасига бир-бир назар ташлар, қизиқ эпизодлар келтирар эди.

Янгиқўрғон—Бағдод йўли ёқасида бир хонадон бор. Бу ерда суронли йилларда бахтимиз учун курашган В. И. Ленин партиясининг шонли фарзанди Неъматжон ота Усмонов яшайди. У ҳозир саксон баҳорни кўрди. Саксон баҳор — салкам бир аср. Бу айтишга осон. Бу ёшга етгунга қадар не-не кунларни кўрмади, қандай жанговар ҳаёт йўлини босиб ўтмади дейсиз. Унинг ҳаёт саҳифасини варақлар эканмиз, кўз олдимизда буюк инқилоб арафасидаги суронли воқеалар тизмаси, революция даври ҳамда ундан кейинги йиллар, қулоқларга қарши кураш ва коллективлаштириш даврининг жонли лавҳалари намоён бўлади.

Ёш Неъматжон асримизнинг бошларида тирикчилик кўйида Самарқанддан Бағдодга бахт излаб келди. Лекин ҳамма жойда ҳақсизлик ҳукмрон эди. У ҳақиқий бахтни курашсиз қўлга киритиб бўлмаслигини англади. Ўрта Осиёда Октябрь шабадалари эса бошлади. У бошқалар қатори озодлик тонги баҳоридан тўйиб нафас оларди. Йигирманчи йилларда у босмачиларга қарши кураш Фарғона фронти бўйича партизанлар отрядининг бошлиғи, кейинчалик эса фавқулодда комиссия вакили бўлиб ишлади. У жанговар фрунзечи, курашчи ва ташкилотчи коммунист сифатида тилга тушган эди. Фарғона водийси, қолаверса, Ўрта Осиёни нотинч қилган Эргаш қўрбоши ва унинг ҳомийлари Абдуваҳоб, Тошмат, Тўйчи, Сағир, Ербек, Ҳамдам, Рустам эшон, Эшмат бойвачча, Отажон каби юзлаб қўрбошиларни таг-томири билан тор-мор келтирди.

Совет ҳокимияти йиллари у партия ва совет ташкилотларида масъул вазифаларда ишлади. 1956 йилдан бери республика аҳамиятига молик пенсионер. Партия ва ҳукуматимиз унинг гражданлар уруши йилларида ҳамда тинч қурилиш йиллардаги катта хизматларини муносиб тақдирлаган. Унинг кўксида бир неча орден ва медаллар порлаб турибди. Бир неча марта Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган. У пири-бадавлат инсон. Ҳозир отанинг 13 фарзанди, 34 невараси, 14 нафар чевараси бор. Улар она-Ватан ва Коммунистик партиямизнинг садоқатли фарзандлари бўлиб камол топмоқдалар.

Яқинда Фарғона область жамоатчилиги Неъматжон ота Усмонов туғилган куннинг саксон йиллигини кенг нишонлади. Ота юбилейига бағишланган тантанали йиғилишда Бувайда район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Ҳайдаров, район ижроия комитетининг раиси Л. Мирахмедов, область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Шамсуддинов, Катта Фарғона канали эксплуатацияси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Усмонхўжаев, Ленинград район ижроия комитетининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Исмоилов, Бағдод район ижроия комитетининг раиси Қ. Ҳошимов ҳамда Ўзбекистон ССР социал таъминот министрлиги, Душанба ва Қўқон шаҳарларидан келган партия, совет ташкилотлари ходимлари юбилярни қизғин табриклаб, яхши истаклар билдиришди.

Ҳа, гражданлар урушининг ветерани, Коммунистик партия фарзанди Неъматжон ота Усмоновнинг ҳаёт йўли ёшларимизни революцион, ҳарбий-ватанпарварлик руҳида, уларни ота-боболаримиз бошлаб берган шонли традициялар руҳида тарбиялашда чиндан ҳам ибрат мактаби бўлиб қолади, албатта.

А. АҲМЕДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Қ. ДЕҲҚОНОВ.
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

КЎҲНА ЧИНОРЛАР

Табиатнинг нодир ёдгорликларидан Мискин чинорзори давлат муҳофазасига олиниб, қўриқхона деб эълон қилинди. Бу чинорзор тоғдаги Ҳоволинг қишлоғида ўсади.

Қадимги Ҳаволинг қишлоғининг марказидаги 800 ёшли 40 туп чинорни халқ ривоятига кўра, Мискин баҳодир ўтказган эмиш.

Чинорзор тоғликларнинг суйган оромгоҳи. Чинорзорда чойхона, қироатхона, «Ҳаволинг» меҳмонхонаси бор. Унга совхознинг катта боғи туташган.

Чинорзор оммавий сайллар, байрамлар, тўйлар ўтказиладиган жой бўлиб қолган, бу ерга кўпдан-кўп сайёҳлар келиб туради.

КУЛОБ. (ТАСС).

ФАН ОЛАМИДА

ЕР СЕКИНРОҚ АЙЛАНЯПТИМИ

Ернинг айланиш тезлиги бирмунча секинлашяпти. Бунинг сабаби нимада! Ана шу саволга СССР Фанлар академияси Ер физикаси институти катта илмий ходими Е. Рускол шундай жавоб беради:

Ер океанида ва Ер куррасининг бутун қатламида Ой ва Қуёшнинг тортиш кучи таъсирида вақти-вақти билан қалқиш деформацияси юзага келади. Ана шу деформация Ой ва Қуёшнинг юқори нуқтасига нисбатан орқада қолади. Ой Ерга нисбатан яқин бўлганлиги учун қалқишни Қуёшга қараганда бир неча марта кўпроқ юзага келтиради. «Қаттиқ» қалқишнинг кейинда қолишига Ер энг эгилувчан жисм эмаслиги сабаб бўлади. Океаннинг қалқиши сув массалари океаннинг тубига ишқаланиши сабабли орқада қолади. Бу икки ҳодиса «қалқиш ишқаланиши»ни ташкил этади. Бунинг таъсири остида Ернинг ўз ўқи атрофида айланиши аста-секин сусаяди. Бунда ердаги кеча-кундузнинг узунлиги тобора ошиб боради. Кеча-кундуз сон жиҳатидан жуда кам узаяди, у юз йил мобайнида ҳаммаси бўлиб бир неча милли-секундни ташкил этади. Бу самара бошқага нисбатан қисқа (масалан мавсумий, йиллик) шунингдек, Ер айланиши тезлигининг сон жиҳатидан каттароқ меъёрга эга бўлган номуттасил ўзгаришлари билан мутлақо ниқобланади. Эталон соатларнинг кўрсаткичларига тузатишлар киритганда худди мана шу ўзгаришларни ҳисобга олиш лозим бўлади. Жумладан, 1976 йил 1 январга ўтар кечаси бир секундга ана шундай ўзгариш қилинган эди.

Қалқишлар натижасида Ер айланишининг бир аср мобайнида секинлашуви Ер—Ой системаси мавжудлигининг миллиардларча йиллари давомида анча кўпайиши мумкин. Бу система мавжудлигининг дастлабки босқичларида Ер кеча-кундузининг узунлиги ҳаммаси бўлиб беш соатга яқин вақтни ташкил этган бўлиши мумкин. Ер айланиши тезлигининг қалқиш натижасида ўзгариши энг қадим замонлардаги Қуёш тутилишини, Қуёш, Ой ва Меркурий самовий координаталарининг асрлар давомидаги ўзгаришини, Ердаги қалқиш кечикишларини баҳолашдан келтириб чиқарилади. Турли геологик даврларда кеча-кундузнинг узунлигини йиллик чўкиндилар ва қазилма маржонларда кеча-кундузнинг айланиш сонига қараб баҳолашга уриниш жуда қизиқарлидир. Яқин йилларда қалқиш самарасини Ой лазер локациясининг маълумотларини ишлаб чиқиш йўли билан баҳолашни аниқлаш кутилмоқда.

ҲОДИСА

СУРАТ ЎҒИРЛАНДИ

Франциянинг жанубидаги Авиньон шаҳрининг расмлар галереясидан Пабло Пикассо мўйқаламига мансуб 119 та расм ўғирлаб кетилди. Шу билан Францияда энг катта сурат ўғирлаш содир бўлди. Ўғирланган расмларни Пикассо ҳаётининг сўнгги йиллари — 1970—1972 йилларда ишлаганди. Рассом бу расмларни Авиньон шаҳрига совға қилиб топширган эди. Расмлар салкам 11 миллион франкка страхование қилинган эди.

Авиньондаги жиноят Франция жамоатчилиги эътиборини кейинги йилларда санъат асарлари тез-тез ўғирлаб турилаётганлигига яна бир бор жалб қилди. Иқтисодий тангликк, қадри тез йўқолиб бораётган валюталарга ишонч камайиши ва инфляциянинг ўсиши ғарбда қадимги санъат асарлари ва замонавий санъатга талабни ошириб юборди. Шунинг учун ҳам картина галереялари билан хусусий коллекцияларни, шунингдек давлат музейлари ва черковларни талаш билан шуғулланувчи гангстерлар шайкалари активлашиб кетди.

Эълон қилинган маълумотларга кўра, 1970 йил Францияда машҳур рассомларнинг 1.500 та расми ўғирлаб кетилган бўлса, 1974 йилда 5.000 га яқини ўғирланган.

Р. СЕРЕБРЕННИКОВ.
(ТАСС мухбири).

Реклама ва эълонлар

30 ТИЙИНГА ЮТИШ МУМКИН

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ 1976 ЙИЛДА ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИНИ ЧИҚАРИШГА ҚАРОР ҚИЛДИ.

Пул-буюм лотереяси билетининг баҳоси 30 тийин бўлиб 8 миллион 775 минг сўмлик чиқарилади. Тиражларда ўйналадиган ютуқларнинг умумий суммаси 5 миллион 265 минг сўмни ёки чиқарилган лотерея билетлари қимматининг 60 процентини ташкил қилади.

Лотерея тиражлари олти марта ўтказилади ва ҳар бир тиражга 1 миллион 462,5 минг сўмлик лотерея билетлари чиқарилади.

Лотереянинг ҳар бир чиқарилиши тиражида 877,5 минг сўмлик 30,9 минг 750 та ютуқ ўйналади. Жумладан, 384 минг 265 сўмлик 1 минг 505 та буюм ва 493 минг 235 сўмлик 308 минг 254 та пул ютуқлари бор.

1976 йилда ўйналадиган олтита тиражда 5 миллион 265 минг сўмлик 1 миллион 858 минг 500 та ютуқ ўйналади. Жумладан: 2 миллион 305 минг 590 сўмлик 9 минг 30 та буюм ва 2 миллион 959 минг 410 сўмлик 1 миллион 849 минг 470 та пул ютуқлари ўйналади. Ютуқлар орасида: «Москвич-412», «Жигули» ва «Запорожец» автомашиналари, мотоцикллар, холодильниклар ва бошқа қимматбаҳо буюмлар ҳамда пул ютуқлари мавжуд.

1976 ЙИЛГИ ПУЛ-БУЮМ ЮТУҚЛАРИ ЛОТЕРЕЯСИНИНГ ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА ЎТКАЗИЛАДИ:

БИРИНЧИ ЧИҚАРИЛИШ БЎЙИЧА — 28—29 февралда Тошкент шаҳрида;

ИККИНЧИ ЧИҚАРИЛИШ БЎЙИЧА 24—25 апрелда Ленинск шаҳрида;

УЧИНЧИ ЧИҚАРИЛИШ БЎЙИЧА 26—27 июнда Самарқанд шаҳрида;

ТЎРТИНЧИ ЧИҚАРИЛИШ БЎЙИЧА — 28—29 августда Навоий шаҳрида;

БЕШИНЧИ ЧИҚАРИЛИШ БЎЙИЧА — 30—31 октябрда Урганч шаҳрида;

ОЛТИНЧИ ЧИҚАРИЛИШ БЎЙИЧА 25—26 декабрда Бекобод шаҳрида.

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!
ЮТУҚЛАР ТИРАЖИДА ҚАТНАШИНГ!
ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИ.

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — «Камалак» программаси. 19.15 — **«Ахборот».** 19.30— «Съезддан съездгача. Экранда Тошкент». 20.00 «Корвалан қалби» (ҳужжатли фильм). 20.50 — Ўн минут музика. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Телевизион театр. М. Ю. Лермонтов. **«Демон».** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 23.00 — Кино оламида. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Телефильмлар. 18.15 МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Ўқув кўрсатуви. 19.30 — Классик куй саҳифалари. 20.00 — Янгиликлар. 21.05 — **«Олис юлдуз шуъласи».** (бадиий фильм, 1-серия).

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/II да **Уйланиш**, 18/II да **Парвона**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18/II да **Кўнгли ёш қариялар**, 19/II да **Жон қизлар**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/II да **Оқар сувлар** (17.30), 18/II да **Тинмасин соз** (17.30), 19/II да **Тинмасин соз** (16.00).

Кино

Инсон қалби ҳақида қисса— «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқуруи), «ЧАЙКА» (11.00, 13.30, 16.00, 18.45, 21.15), «ҚОЗОҒИСТОН», (12.00, 13.00, 16.00, 20.00), «МОСКВА», (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45), «ДРУЖБА» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00), «НУКУС» (11.00, 4.00, 17.00, 20.00).

Йўқолган экспедиция — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқуруи), «ДРУЖБА» (12.00, 15.00, 18.00).

«КАРШИСТРОЙ» АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ БОШҚАРМАСИГА
ЗИЛ-130, Урал-377, МАЗ-503, 504, ММЗ—ЗИЛ-5555, КРЗ-608 автомашина ҳайдовчилари
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Қашқадарё область, Қарши район, Қарши станцияси, Бешкент шоссеси.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

Японияда саноат кўламида хлорелла ишлаб чиқарадиган биринчи корхона ишлай бошлади. Энг муҳим органик моддаларни тез ва кўп миқдорда синтез қилувчи шу беор кўкат ҳар бири 4 тонна сиғимли бир неча бакда «сунъий қуёш» остида ўстирилади. «Ниппон курорэра компу» компаниясининг Тояма префектурасидаги корхонаси ҳар ой 3 тоннага яқин хлорелла ишлаб чиқаради, лекин чорвачилик фермаларидан шу маҳсулотни сўраб юборилган жуда кўп илтимосномалар олган компания эгалари маҳсулот ишлаб чиқаришни ойига 1 минг тоннага етказишмоқчи.

Яқин вақтлар ичида Япониянинг «Хясибарра» компанияси саноат кўламида ишлаб чиқара бошлаган янги пластик пуллулан деб аталади. Жўхори крахмалидан олинадиган декстрин асосида шу пластик тайёрланади. Пуллуланнинг бошқа пластикларга нисбатан фазилати шуки, у зарарли газлар чиқармайди ва микроорганизмлар уни тезда йўқотиб юборади. Ундан калава, ип, плёнка, ҳар хил маҳсулотлар ясаш мумкин. «Хясибарра» компанияси ойига 200 тоннагача пуллулан ишлаб чиқаради. Кўпгина фармацевтика фирмалари, озиқ-овқат фирмалари, кимё фирмалари янги пластикка қизиқиб қолди. (ТАСС).

ҲАР ТЎҒРИДА

ҚОТИЛ АРИЛАР

БУЭНОС-АЙРЕС. Бу воқеа Кальчаки қишлоғидан сал нарида, Аргентина пойтахтидан 500 километр Шимоли-Ғарбда рўй берди. Тинч ўтлаб юрган йилқига Африка асаларилари ҳужум қилиб қолди. Бу ерда шу ариларни кўпроқ «ажал пашша» деб айтишади. Шу ари чаққан ҳайвон ёки одам нобуд бўлади. Шундай қилиб қишлоқдаги икки бола ариларни қувгани югуришди, лекин кечикишганди — асалари чаққан отлар ерга думалаб жон талвасасида ётарди. Бир неча ари бояги ўспирин болаларни ҳам чақди. Улар оғир аҳволда шу атрофдаги касалхонага келтирилдилар.

Бу Африка асаларилари 1956 йилда америкалик генетик олимлар Бразилияга келтиришганди. Олимлар зотни яхшилаш учун шу ари билан маҳаллий арини чатиштирмоқчи бўлгандилар. Аммо бу арилар лабораториядан «қочишга» муваффақ бўлди. Уларнинг баъзилари маҳаллий болари билан чатишиб, янги агрессив зот пайдо бўлди. Аргентинада улар биринчи марта 1967 йилда кўрилганди. Қотил ариларга қарши жиддий чора кўрилмаса улар тез орада Мексика билан АҚШда пайдо бўлади, деб фараз қилинмоқда.

ҲАРФИЙ ХАТО ҚУРБОНИ

НЬЮ-ЙОРК. Америкадаги Бирмингем шаҳрининг (Мичиган штати) руҳонийси Роберт Маршалл бетўхтов ваъзхонлик қилиш борасида янги «жаҳон рекорди» қўйди. Шу янги «рекорд» 60 соату 31 минутга боради. Шу узун ваъзхонлик тугагач маълум бўлишича, руҳоний жанoблари ирландиялик ҳамкасбига тааллуқли аввалги «рекорд»дан ўзиш учун талаб қилинганидан 10 соат кўпроқ гапирибдилар. АҚШда вақти-вақти билан чиқариб туриладиган «жаҳон рекордлари» деган расмий тўпламдаги ҳарфий хато бунга сабаб бўлибди. Ваъзхонлик тугагач янги «рекордчи»: «китобда 60.25 эмас, балки 50 соату 25 минут бўлиши керак экан, лекин буни минбардан тушгандан кейингина билдим», — деди тили калимага зўрга қовушиб.

Р. Маршалл энди камида ярим йил мобайнида ваъзхонликка оғиз очмасмиш.

ЎТДАН ОМОН ҚОЛГАНИ ҲАМ БОР

ХЕЛЬСИНКИ. Яқинда Рихимяки шаҳар театрига ўт тушди. Театр биноси деярли тамомила ёниб кул бўлди. Театрнинг жамики реквизитлари ҳам ёниб битди. Ўт ўчирувчилар аллақандай қоғозларнинг бир қисминигина ёнғиндан сақлаб қола олишди. Театрнинг директори шу қоғозларни очиб кўрса... театрнинг қарзлари ёзилган счетлар экан.

(ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент ЛЕНИН проспекти № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.